

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА САТОВЧА 2014-2020 г.

ПРОЕКТ

Настоящият документ е приет на Заседание на Общински съвет – Сатовча с решение № ..... от ..... г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ 7
I. АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА 9
1. ВЪВЕДЕНИЕ 9
2. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА – ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ И РЕСУРСИ 10
2.1. ГЕОГРАФСКО РАЗПОЛОЖЕНИЕ, ГРАНИЦИ И ОБЩА ПЛОЩ 10
2.2. РЕЛЕФ НА ОБЩИНА САТОВЧА 10
2.3. ПОЛЕЗНИ ИЗКОПАЕМИ 10
2.4. КЛИМАТ 11
2.5. ВОДИ И ВОДНИ РЕСУРСИ 11
2.6. ПОЧВЕНИ РЕСУРСИ 11
2.7. ФЛОРИСТИЧНО И ФАУНИСТИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ 11
2.8. ГОРСКИ ФОНД 12
2.9. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ 12
3. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА 13
3.1. ОТРАСЛОВА СТРУКТУРА НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА 13
3.1.1. ПРОМИШЛЕНОСТ 13
3.1.2.СТРОИТЕЛСТВО 14
3.1.3.ЗЕМЕДЕЛИЕ И ЖИВОТНОВЪДСТВО 15
3.1.4.ГОРСКО СТОПАНСТВО 16
3.1.5.ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ 18
3.1.6.ТУРИЗЪМ 20
3.1.7.УСЛУГИ 23
3.2. ВОДЕЩИ СЕКТОРИ И ОТРАСЛИ В ОБЩИНА САТОВЧА 23
3.2.1. ВОДЕЩИ ОТРАСЛИ В ОТДЕЛНИТЕ СЕКТОРИ 24
3.2.2. ПРЕДПРИЯТИЯ В ОБЩИНА САТОВЧА 24
3.2.3. ТЕХНОЛОГИЧНА МОДЕРНИЗАЦИЯ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА 25
3.3. ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОЦЕСИ 26
4. РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ 28
4.1. ДЕМОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ 28
4.1.1. БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ 28
4.1.2. ГЪСТОТА НА НАСЕЛЕНИЕТО 28
4.1.3. СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПО ВЪЗРАСТ, ПОЛ И НАСЕЛЕНИ МЕСТА 29
4.1.4. ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ 30
4.1.5 МИГРАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИЕТО 30
4.1.6. ЕТНИЧЕСКА СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО 31
4.1.7 БРАЧНОСТ И БРАКОРАЗВОДНОСТ 32
4.2. ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ПАЗАР НА ТРУДА 33
4.2.1 ЗАЕТИ И БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА 33
4.2.2. ОБРАЗОВАНИЕ 37
4.2.3. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ 38
4.2.4. СОЦИАЛНА СФЕРА 38
4.2.5. КУЛТУРА 39
4.2.6. СПОРТ 40

ПРОЕКТ

5. ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ, СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА .. 41
5.1. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА 41
5.1.1. ВОДОСНАБДИТЕЛНА МРЕЖА И КАНАЛИЗАЦИОННА МРЕЖА 41
5.1.2 ТРАНСПОРТНА МРЕЖА И ДОСТЪПНОСТ 41
5.1.3.ЕНЕРГИЙНА МРЕЖА И СИСТЕМИ 41
5.1.4. КОМУНИКАЦИОННИ МРЕЖИ 42
5.2. СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА 42
5.2.1. ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНФРАСТРУКТУРА 42
5.2.2.ИНФРАСТРУКТУРА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО 42
5.2.3. ИНФРАСТРУКТУРА НА СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ 42
5.2.4.ИНФРАСТРУКТУРА НА КУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ 43
5.2.5. ИНФРАСТРУКТУРА НА СПОРТНИ ДЕЙНОСТИ 43
5.3. БИЗНЕС ИНФРАСТРУКТУРА 43
5.4. УРБАНИЗАЦИЯ И УСТОЙЧИВО УСТРОЙСТВЕНО ПЛАНИРАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА ... 43
5.4.1. АДМИНИСТРАТИВНО–ТЕРИТОРИАЛНО УСТРОЙСТВО НА ОБЩИНАТА 43
5.4.2. ТЕРИТОРИАЛЕН БАЛАНС 44
5.4.3. ИНТЕГРИРАНО И ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА САТОВЧА 44
6. ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ И РИСКОВЕ 46
6.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ 46
6.2. КАЧЕСТВО НА ВОДИТЕ 47
6.3. ПОЧВИ 47
6.4. ОТПАДЪЦИ 47
6.5. ШУМ 47
6.6. РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА 48
6.7. ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ 48
6.8. ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ 48
6.9. ОСНОВНИ ИЗВОДИ 49
6.10. ПРЕПОРЪКИ 49
7. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ 50
8. SWOT АНАЛИЗ 52
II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА САТОВЧА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. 53
1. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА ЗА ПЛАНИРАНЕ И ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА (2014-2020) И ПРИЕМСТВЕНОСТ 53
1.1. СЪОТВЕТСТВИЕ С ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ЕС В ОБЛАСТТА НА РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА И СТРАТЕГИЯТА ЕВРОПА 2020 53
1.2. СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ БЪЛГАРИЯ 2020 54
1.3. СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ 2011-2015 Г. 56
1.4. СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНАТА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ 2013-2025 Г. 56
1.5. СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ 2012-2022 Г. 57
1.6. СЪОТВЕТСТВИЕ С РЕГИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЮГОЗАПАДЕН РАЙОН .. 58
1.7. СЪОТВЕТСТВИЕ С ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД 2014-2020 Г. 58
1.8. ПРИЕМСТВЕНОСТ С ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА САТОВЧА 2007–2013 Г. 58

ПРОЕКТ

1.9. ПРИЕМСТВЕНОСТ С ПРИЕТИ ОБЩИНСКИ СЕКТОРНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ 59
2. ИЗПОЛЗВАНИ ПРИНЦИПИ 59
3. ПОДХОД 60
4. ВИЗИЯ 60
5. ЦЕЛИ 61
6. ПРИОРИТЕТИ 61
7. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ 61
8. ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОПР 62
9. СТРУКТУРА 63
III. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА 73
IV. ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПЛАНА 75
1. ПОДХОД ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА СИСТЕМА ОТ ИНДИКАТОРИ 75
МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА САТОВЧА ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 Г. 77
МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ 81
V. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА 82
1. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР 82
2. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА 82
3. НАБЛЮДЕНИЕ НА ОПР НА ОБЩИНА САТОВЧА 83
4. ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 86
5. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР 87
VI. ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ 88
1. ЦЕЛИ И ЗНАЧИМОСТ НА ИНФОРМИРАНОСТТА, ПУБЛИЧНОСТТА И ПАРТНЬОРСТВОТО 88
2. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ВРЕМЕ НА РАЗРАБОТВАНЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР 89
VII. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА 91
1. ОПЕРАТИВНИ НАСОКИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА 91
2. МЕРКИ, ПРОЕКТИ И ИНДИКАТОРИ ЗА КОНКРЕТНИ ПРОДУКТИ/РЕЗУЛТАТИ 91
РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОЕКТИ ЧРЕЗ ПЧП 92
4. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА 92
5. КОМУНИКАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ 92
VIII. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА 93
ПРИЛОЖЕНИЯ: 93

ПРОЕКТ

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1: Промишлено развитие на Община Сатовча 13
Таблица 2: Основни икономически показатели за сектор „Строителство” 14
Таблица 3: Разпределението на горския фонд по землища и по вид собственост.....17
Таблица 4: Предприятия в община Сатовча 24
Таблица 5: Персонал, зает с НИРД по сектори и статистически район 25
Таблица 6: Разходи за НИРД по сектори и статистически /в хил.лв./ 26
Таблица 7: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Сатовча, по икономически дейности за 2011 г. 27
Таблица 8: Брой жители по населени места на територията на община Сатовча.....28
Таблица 9: Активност на населението в община Сатовча за периода от 2010 до 2012 г. към 31.12.2012 г. 29
Таблица 10: Миграция на населението на община Сатовча през 2012 г. 31
Таблица 11: Население по области, общини, населени места и самоопределение по етническа принадлежност към 01.02.2011 г. 31
Таблица 12: Бракове и бракоразводи в община Сатовча за периода 2010-2012 г. 33
Таблица 13: Брой регистрирани безработни по пол, възраст, образование и равнище на безработица в община Сатовча за периода 2010 – 2012 г. 35
Таблица 14: Учебни заведения в община Сатовча 37
Таблица 15: Читалища, приходи и разходи през 2012 г. в община Сатовча 40
Таблица 16: Индикативна финансова таблица /хил. лв./.....74
Таблица 17: Матрица на индикаторите за резултат 77
Таблица 18: Матрица на индикаторите като въздействие 81
Таблица 19: Видове оценки на Общински план за развитие.....86

ПРОЕКТ

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1: Строителни предприятия в ЮЗРП през 2009 и 2011г./брой/ 14
Фигура 2: Земеделски територии в община Сатовча.....16
Фигура 3: Собственост на горите в община Сатовча 18
Фигура 4: Гъстота на пътната мрежа в община Сатовча и област Благоевград 19
Фигура 5: Заети с НИРД по сектори в ЮЗР през 2011 г. 25
Фигура 6: Разходи за НИРД в ЮЗР през 2011 г. 26
Фигура 7: Обща площ на област Благоевград и община Сатовча.....29
Фигура 8: Активност на населението за периода 2010 – 2012 г.....30
Фигура 9: Естествен прираст на населението на община Сатовча.....30
Фигура 10: Механично движение на населението през 2012 г. 31
Фигура 11: Етнически състав на община Сатовча.....32
Фигура 12: Сключени бракове и бракоразводи в община Сатовча в периода 2010-2012 г. 33
Фигура 13: Регистрирани безработни лица в община Сатовча в периода 2010 – 2012 г. 34
Фигура 14: Регистрирани безработни лица в община Сатовча по образователен статус 34
Фигура 15: Регистрирани безработни лица в община Сатовча по възраст.....35
Фигура 16:Регистрирани безработни лица в община Сатовча по пол 35
Фигура 17: Населени места в община Сатовча 44
Фигура 18. Визия, стратегически цели и приоритети на общински план за развитие на община Сатовча.....64
Фигура 19 Дейностите по информация, публичност и партньорство 90

ПРОЕКТ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АГКК	Агенция по геодезия, картография и кадастър
АЗ	Агенция по заетостта
БС	Базова стойност
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда”
ЕЗФРСР	Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕФМДР	Европейския фонд за морско дело и рибарство
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗАТУРБ	Закон за административно-териториалното устройство на Република България
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПЧП	Закон за публично-частно партньорство
ЗРР	Закона за регионалното развитие
ЗТ	Защитени територии
ИАОС	Изпълнителна агенция „Околна среда”
ИЗП	Използвана земеделска площ
ИСАК	Интегрираната система за администриране и контрол
КФ	Кохезионен фонд
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните инструменти на Европейския съюз
МЗХ	Министерство на здравеопазването и храните
МИГ	Местна инициативна група
МО	Междинна оценка
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРР	Министерство на регионалното развитие
МСП	Малки и средни предприятия
Н/П	Неприложимо
НСИ	Национален статистически институт
НЕМ	Национална екологична мрежа
НИРД	Научно-изследователска и развойна дейност
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НПО	Неправителствени организации
НПР БГ2020	Националната програма за развитие: България 2020
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОБА	Общинска администрация на община Годеч
ОДЗ	Областна дирекция „Земеделие”
ОП	Оперативна/и програма/и
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г.
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление” 2014-2020 г.
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда” 2007-2013; 2014-2020 г.

ПРОЕКТ

ОСР	Областна стратегия за развитие
ОСП	Обща селскостопанска политика
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност” 2014-2020 г.
ОПНОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г.
ОПР	Общински план за развитие
ОПРКБИ	Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г.
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г./ ”Региони в растеж” 2014-2020 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г.; 2014-2020 г.
ОУ	Основно училище
ОУП	Общ/и устройствен/и план/ове
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионално развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.; 2014-2020 г.
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПЧИ	Преки чуждестранни инвестиции
ПЧП	Публично-частно партньорство
РБ	Република България
РГ	Работна група
РЗИ	Регионален център по здравеопазване
РПР	Регионален план за развитие
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
СГО	Структури на гражданското общество
СОУ	Средно общообразователно училище
ТБО	Твърди битови отпадъци
ЦБ	Централен бюджет
ЦДГ	Целодневна детска градина
ФтЕЦ	Фотоволтаични електроцентрали
ЮЗР	Югозападен район за развитие

ПРОЕКТ

I. АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият анализ на икономическото и социалното развитие на община Сатовча е резултат от изпълнение на Договор за разработване на Общински план за развитие на община Сатовча за периода 2014-2020 г. между Община Сатовча и Фондация за прозрачни регламенти.

Той има за цел да създаде актуална информационна и аналитична база данни за осигуряване на реалистичност и адекватност в планирането на следващия програмен период в община Сатовча.

Направен е анализ на природните дадености, демографските процеси, местното икономическо развитие, тенденциите в социалната сфера, състоянието на техническата инфраструктура, околната среда, културно-историческия и туристическия потенциал.

Социално-икономическият анализ играе основна роля в процесите за формиране на политики и е метод за точното определяне на положителните и отрицателните страни на дадено въздействие върху обществото.

Използваната методология се базира на проведени анализи, които включват:

- Преглед на актуални статистически данни;
- Преглед на най-актуалните стратегически документи;
- Преглед на регионалните, областните и местните секторни политики;
- Преглед на съществуващата правна рамка в областта на регионалното развитие;
- Идентифициране на проблемните области в развитието на общината;
- Препоръки за развитие на общината на база направения социално-икономически анализ и оценка на природно-ресурсния потенциал;
- Проучване на общественото мнение чрез анкетна карта;

При изготвянето на анализа са използвани следните подходи:

- изследователски;
- системен;
- прагматичен и сравнителен;
- статистически и иконометричен;
- качествен.

ПРОЕКТ

Ясното отразяване на моментното състояние на община Сатовча ще допринесе за по-точното планиране на развитието и през следващия програмен период.

2. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА – ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ И РЕСУРСИ

Община Сатовча е създадена като административно-териториална единица през 1978 г. с Указ № 2295 на Министерски съвет. Тя е разположена в Югозападна България, обхваща части от долината на р. Места и Югоизточната част на Дъбрашкия дял на Западните Родопи. Територията се характеризира с планински и полупланински релеф. Най-високата точка е връх Унден – 1667 м., а средната надморска височина е 1000 м. Климатът е преходносредиземноморски с подчертано планинско влияние и богат горски фонд. Природно-географските условия са благоприятни за отглеждане на тютюн, картофи, овце, кози и говеда. Административен, стопански и културен център на общината е село Сатовча, разположено на 28 км североизточно от град Гоце Делчев. В него са съсредоточени малки фирми и цехове за търговско и битово обслужване.

2.1. ГЕОГРАФСКО РАЗПОЛОЖЕНИЕ, ГРАНИЦИ И ОБЩА ПЛОЩ

Община Сатовча е разположена върху площ от 334 245 кв. км. На изток тя граничи с община Доспат, на запад с община Гърмен, на север с община Велинград, а на юг с Република Гърция и част от община Хаджидимово. Съставена е от 14 населени места с общински център - село Сатовча. По данни на НСИ най-голямото населено място на територията на общината е село Кочан с 3 058 жители, следвано от селата Вълкосел, Сатовча, Слащен и Плетена. Село Жижево е най-малкото населено място по брой жители.

2.2. РЕЛЕФ НА ОБЩИНА САТОВЧА

Територията на общината обхваща части от долината на р. Места и югоизточната част на Дъбрашкия дял на Западните Родопи. Територията се характеризира с планински и полупланински релеф. Релефът е предимно планински и полупланински, който на места преминава в хълмист. Най-високата точка е връх Унден – 1668 м., а средната надморска височина е 1000 м.

2.3. ПОЛЕЗНИ ИЗКОПАЕМИ

Община Сатовча е слабо представена по отношение на полезни изкопаеми. На територията са налични предимно скали, гранити, риолити и пясъчници. Недалеч от селата Кочан и Плетена се срещат азбест и слюда. Намират се и залежи на талк и магнезий, предимно около селата Плетена и Жижево. Съществуват локални залежи на въглища, но без промишлено значение.

С много добри качества са гнайсите в селата Плетена, Долен и Крибул, които са издръжливи на атмосферни влияния и служат за декорация и облицовка на различни сгради.

ПРОЕКТ

2.4. КЛИМАТ

Община Сатовча се намира на границата на умереноконтинеталния и преходносредиземноморския климатичен пояс. Климатът е преходносредиземноморски с подчертано планинско влияние във високите части. Средната годишна температура е 10° С. Лятото е топло и слънчево като по долината на река Места температурата е 32-36° С, а в средногопланинската част от 23° до 32° С. През зимата се образуват температурни инверсии. Според надморската височина температурата се движи между 0 и 7° С. Характерни са ясно изразени сезони - топло лято и умерено студена зима.

2.5. ВОДИ И ВОДНИ РЕСУРСИ

Водните ресурси са повече в северната част на общината и са представени от реките Места, Доспат, Бистрица и множество по-малки реки и извори. Те имат снежно-дъждовен режим на подхранване и максимално пролетно пълноводие. Повечето от тях, въпреки променливия си дебит са с постоянен воден отток.

2.6. ПОЧВЕНИ РЕСУРСИ

Според почвено-географското райониране община Сатовча попада в Струмско-Местенската и Западнородопската провинция на Балканско-Средиземноморската почвена подобласт. Алувиално-делувиалните са един от видовете почви и заемат най-големи пространства около р. Места, но се наблюдават и в средното и долното поречие на р. Бистрица и средното поречие на Кочанска река. Тези почви имат добре оформен хумусен слой и образуваните речни тераси се използват за зеленчукови и овощни градини. Наносните почви заемат около 2% от цялата територия. В района е разпределен типът на регосолите. Това са бедни на хумус почви и се използват за отглеждане на тютюн. Регосолите обхващат около 5% от цялата територия. Хумусно-карбонатните почви заемат значителна площ в землищата на селата, а ранкерите се използват в земеделието, предимно за отглеждане на картофи. Общата площ на тези почви е около 4%. Различните вулканити, гнайси и гнайсошисти са разположени сред масивите на кафявите горски почви.

2.7. ФЛОРИСТИЧНО И ФАУНИСТИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

Флората на община Сатовча е част от Гоцеделчевската котловина с долината на река Места и е с преобладаваща южна флора, докато в рида Дъбраш преобладават ценни горски екосистеми от бореална флора. Горският фонд обхваща по-голямата част от общината и е богат на иглолистни (бор, смърч и др.) и широколистни (бук, дъб, бреза и др.) дървесни видове. Най-големият брезов масив на Балканския полуостров се намира в землищата на селата Кочан, Осина, Ваклиново и Сатовча. В Североизточната част на общината, в

ПРОЕКТ

землището на с. Плетена се намира резерватът „Конски дол", включен в Червената книга на България, с цел да се съхрани вековната гора от смърч, бук и ела.

Географското местоположение, надморската височина, климатът, растителността и други природни фактори, създават добри условия за живот на почти всички видове дивеч. Най- разпространени на територията на общината са: заек, дива свиня, сърна, благороден елен, дива котка, лисица, белка, муфлон, глухар, златка, кафява мечка, вълк и др.

2.8. ГОРСКИ ФОНД

Горският фонд на територията на община Сатовча е общо 29 259 ха. От него 18 074 ха е държавен (96,5%), общинският фонд е 1 635,7 ха (2,0%), а частните гори са 354,2 ха (1,5%). Собствеността на юридически лица е 2,8ха и на неправителствени организации е 1,4ха. Горите, които имат дървопроизводителни функции, заемат 90,9% от общата площ, защитените и рекреационни гори – 8,5%, а защитените територии са 0.6%. Значението на горите е многопосочно. Освен като строителна и технологична суровина, в тях се създават много добри условия за развитие на ловен туризъм – създадени са две бази за интензивно стопанисване на дивеча „Батища" и „Стария Дикчан". Голямо е и значението на страничните ползвания, които се реализират в горите – паша, листников фураж, сено, гъби, горски плодове, жълт кантарион, боровинки, бъз, шипка, глог и други билки, което осигурява допълнителни доходи на голяма част от населението. Много важен и положителен е фактът, че районът е екологично чист и с благоприятен климат. В горските комплекси и около тях са създадени прекрасни условия за отдих и туризъм. Изградени са над 1 300 чешми и беседки, предимно от местното население. Територията на стопанството е осеяна с исторически забележителности – римски мостове, тракийски светилища и бойни охранителни кули от Средновековието. Има и защитени територии, като поддържания резерват „Конски дол", резерват "Темната гора" и защитената местност „Манастирището", които са създадени, с цел запазване на характерни за района високостеблени вековни гори.

2.9. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

На територията на община Сатовча се намират следните защитени **природни обекти**:

- Резерват **„Конски дол"** се намира на североизток от село Плетена. Площта му е 32.5 хектара, а средната надморска височина е 1600 м. Той обхваща вековна смесена гора от ела, смърч и бук. Някои дървета достигат височина 54 метра. Флората в резервата е представена от 83 растителни вида, 41 от които лечебни, а фауната от 63 вида птици и 33 вида бозайници. Резерватът все още не е напълно проучен.

ПРОЕКТ

- Резерват **„Темната гора”** е с площ 32.6 хектара. В него се срещат вековни гори от ела, смърч и бук, характерни за Западните Родопи. Надморската височина е 1400-1600 м. Дърветата са на възраст над 180 години. Някои са с височина 50-60 метра. Той също не е проучен основно.
- Защитени дървета на територията на общината има само в с. Годешево. Там се намира **чинар**, който е на 400 години, висок е 25 метра и има обиколка 4.80 м. Обявен е за защитен обект през 1985 г.
- Културно-исторически **резерват „Долен”**, включва територията на с. Долен със 70 паметника от национално значение от епохата на Възраждането. Намира се на 9 км западно от с. Сатовча и на 26 км североизточно от гр. Гоце Делчев и е със статут на исторически и архитектурен резерват от 1977 г.
- **„Плетенска крепост”** е паметник на културата от национално значение.

3. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА

3.1. ОТРАСЛОВА СТРУКТУРА НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА

3.1.1. ПРОМИШЛЕНОСТ

В Община Сатовча има 180 регистрирани фирми с различен предмет на дейност, включително и в промишлените сектори: хранително-вкусова и консервна, текстилна и обувна промишленост, селско стопанство, каменоделство /рязане на формен камък-гнайс/, дърводобив и обработка на дървесина, производство на мебели, търговска дейност и др. На територията са налични не малко обекти и парцели общинска собственост, които създават предпоставка за привличане на инвестиции.

Таблица 1: Промишлено развитие на община Сатовча

Отрасъл	Подотрасъл	Място-нахождение	Значение	Размер на фирмите
Преработваща промишленост	Хранително-вкусов и консервен подотрасъл	Община Сатовча	Регионално Национално	Микро Малки
	Обувен подотрасъл	Община Сатовча	Регионално Национално Международно	Микро Малки
	Текстилен и шивашки подотрасъл	Община Сатовча	Регионално Национално Износ	Микро Малки
	Дървопреработващ подотрасъл	Община Сатовча	Регионално Национално Износ	Микро Малки
Добивна промишленост	Дърводобивен подотрасъл	Община Сатовча	Регионално Национално Износ	Микро
	Каменодобив и каменоделство	Община Сатовча	Регионално Национално	Микро Малки

ПРОЕКТ

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- Преработващата промишленост е представена предимно от хранително-вкусовата, шивашката и обувната;
- Индустриалните предприятия са малко и това оказва негативно влияние върху заетостта, възстановяването и съживяването на населените места;
- Използването на предоставени възможности от национални, европейски и други външни донорски програми в посока развитие на бизнеса в сектор „промишленост" ще повишат жизнения стандарт на населението, създавайки условия за заетост.

3.1.2.СТРОИТЕЛСТВО

Строителството е по-слабо изразен сектор, който е засегнат в най-сериозна степен от световната финансова и икономическа криза. В тази връзка под пряко влияние на кризата е и дейността на отрасъла в община Сатовча. Най-голям спад на предприятия в този сектор се наблюдава в периода 2009-2011 г. На национално ниво от 22 970 предприятия през 2009 г., броят им е намалял до 18 643. В ЮЗРП от 9 589 предприятия през 2009 г., броят им намалява до 7 988 през 2011 г. Влиянието на кризата намира още по-силно проявление при отразяване броя на заетите лица. В ЮЗРП от 96 262 души през 2009 г. броят на заетите в строителството през 2011 г. намалява до 66 796 души. Намалението е с 29 466 лица, които следствие сериозната криза в сектора са отпаднали от пазара на труда.

Таблица 2: Основни икономически показатели за сектор „Строителство"

Наименование	Район	2009	2011
брой предприятия	ЮЗРП	9 589	7 988
заети лица - брой	ЮЗРП	96 262	66 796

Фигура 1: Строителни предприятия в ЮЗРП през 2009 и 2011 г. /брой/

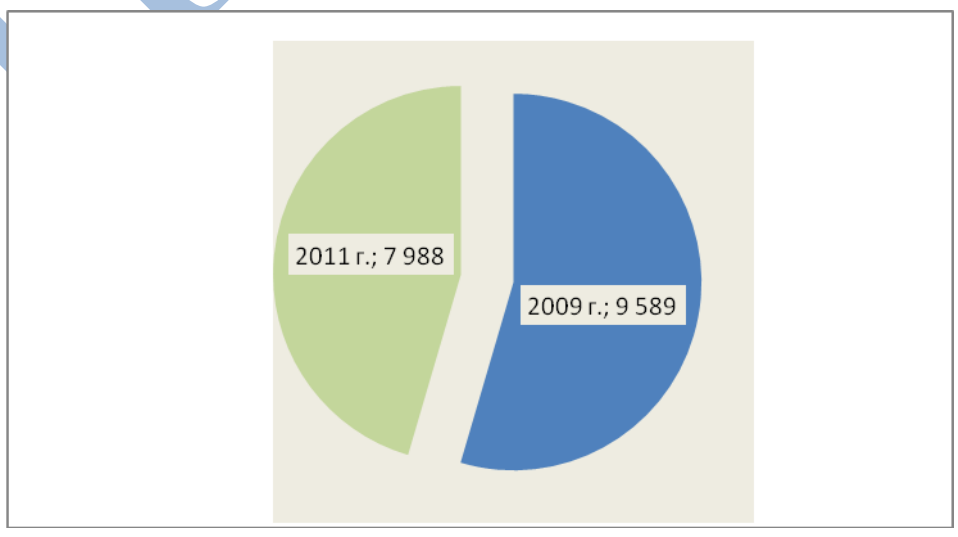

ПРОЕКТ

Към момента няма официални данни и актуална информация за броя на строителните предприятия в община Сатовча. Наблюдавайки националната и регионалната ситуация в този сектор, не е трудно да направим изводи и за развитието на строителния сектор на територията на общината.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- Под влияние на световната икономическа и финансова криза строителният бранш в общината, изпитва сериозни затруднения. Налице е тенденция към намаляване както на работещите предприятия, така и на заетите лица в този сектор.

3.1.3.ЗЕМЕДЕЛИЕ И ЖИВОТНОВЪДСТВО

Обработваемата земя в община Сатовча е 73 360 дка. Природно-географските условия са благоприятни за отглеждане на тютюн, картофи, корнишони, боб и други. Най-голям дял заема тютюнопроизводството. Напоследък се засилва интересът към отглеждане на различни билки, за което също има благоприятни условия. Немалко хора се занимават и с гъбарство – произвеждат култивирани и събират диворастящи гъби. Местната икономика е силно повлияна от местонахождението на общината. Поради полупланинския релеф, **земеделието** е секторът, който е основния източник на доходи и заетост. Голяма част от населението е заето в земеделски стопанства.

Земеделските земи в общината заемат 132 977 дка площ, а териториите с висок риск от ерозия са 250 000 дка.

Животновъдството има по-малък дял в произведената селскостопанска продукция. Представени са почти всички видове домашни животни, като доминира говедовъдството и овцевъдството. Пчеларството е с перспективи за развитие, тъй като местонахождението на общината е подходящо за производство и развитие на такъв бизнес.

Животните се отглеждат предимно в малки семейни стопанства. На територията на общината все още няма големи животновъдни ферми. В последните години има развитие в животновъдния сектор, като не малко животновъди получават финансиране по ПРСР. Увеличава се броя на регистрираните и обучени овцевъди по програма „Аз мога повече”. Липсва адекватна информация и активност за използване на възможностите за въвеждане и прилагане на нови технологии.

ПРОЕКТ

Фигура 2: Земеделски територии в община Сатовча

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- благоприятни условия за развитие на интензивно селско стопанство;
- въвеждане и развитие на алтернативно земеделие;
- ниска изкупна цена на селскостопанската продукция;
- производство на екологично чиста селскостопанска продукция;
- технологично обновяване на земеделските стопанства;
- осъвременяване на животновъдните ферми;
- животновъдните ферми не са пазарно ориентирани, необходимо е подобряванена породите и увеличаване на продукцията;
- създаване на малки предприятия за преработка на селскостопанска продукция.

3.1.4.ГОРСКО СТОПАНСТВО

Горите на територията имат важно и многопосочно значение. Те са източник за задоволяване на битовите потребности на местното население. Голяма част от него използва дървата за огрев през зимния сезон. Територията на Държавно ловно стопанство „Дикчан” се намира в Благоевградска област и обхваща изцяло община Сатовча. Седалището му се намира в общинския център – с.Сатовча, като на север от него се намира ДГС „Селище”, на северозапад - ДГС „Гърмен”, а на запад - ДГС „Гоце Делчев”. На североизток и изток граничи с ДГС „Доспат”. Южната граница се явява държавната граница с Република Гърция. В административно отношение ДЛС „Дикчан” се числи към „ЮЗДП” – Благоевград.

Горите в района на стопанството имат важно значение не само като строителна и технологична суровина, но и с техните ловностопански, водохранни, противоерозионни и здравно-украсни функции.

Стопанското значение на горите е многопосочно и не се ограничава само с дърводобива. В ловното стопанство се създават много добри условия за развитие на ловен туризъм – създадени са две бази за интензивно стопанисване на дивеча „Батища" и „Стария Дикчан". Голямо е и значението на страничните ползвания, които се реализират в горите – паша, листников фураж, сено, гъби, горски плодове, жълт кантарион, боровинки, бъз, шипка, глог и други билки, което осигурява допълнителни доходи на голяма част от населението. Не по-малко важни от стопанското им значение са другите полезни функции на горите - районът е екологично чист и с благоприятен климат. В горските комплекси и около тях са създадени прекрасни условия за отдих и туризъм. Местното население тук по традиция изгражда чешми и беседки, които са пълни с хора по празниците и търсещите прохлада в летните горещини. Територията на стопанството е осеяна с исторически забележителности – римски мостове, тракийски светилища и бойни охранителни кули от средновековието. Има и защитени територии – поддържания резерват „Конски дол", резерват "Темната гора„ и защитената местност „Манастирището", които са създадени за запазването на характерните за района високостъблени вековни гори.

Таблица 3: Разпределението на горския фонд по землища и по вид собственост

Фонд /землище/	Обща горска площ /ha/	Държавен горски фонд /ha/	Общинска собственост /ha/	Частна собственост /ha/
Боголина	335.0	328.4	-	6.4
Ваклиново	577.1	502.4	64.1	7.5
Вълкосел	905.8	852.3	39.2	12.9
Годешево	206.0	175.8	25.5	4.7
Долен	2 716.0	2 000.0	28.7	90.4
Жижево	836.0	667.9	164.5	5.2
Кочан	1 635.9	1 356.7	238.9	43.0
Крибул	1 020.6	975.7	26.8	8.4
Осина	2 132.4	2 023.0	73.0	11.6
Плетена	4 484.0	3 882.6	523.0	45.0
Сатовча	3 739.8	3 421.1	49.3	85.8
Слащен	672.8	515.4	4.8	21.4
Туховища	856.6	719.8	3.3	6.3
Фъргово	680.5	580.7	22.6	5.6
Общо:	20 259	18 074.0	1 635.7	354.2

Общата горска площ на територията на община Сатовча е 29 259 ха. Държавният горски фонд е 18 074 ха или 90%. Общинските гори са 1 635 ха или 8% от територията, а частните - 354 ха или 2%. Собствеността на юридически лица е само 2,8ха и на неправителствени организации е 1,4ха.

ПРОЕКТ

Фигура 3: Собственост на горите в община Сатовча

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- добре развита и функционална дърводобивна и дървопреработвателна дейност;
- перспективи за доразвиване на рационално и екологично ползване на диворастящите билки, горски плодове, гъби и т.н;
- горското стопанство на общината е стратегически резерв за развитието на специфичен туризъм;
- постоянно залесяване на площи от горския фонд;
- 90% от наличния горски фонд е стопанисван от държавата;
- постоянен запас от дървесина;
- благоприятни условия за развъждане на ценен дивеч.

3.1.5.ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ

Общата оценка на състоянието на транспортната система е задоволително. Общината има добре изградена пътна мрежа. Пространствената организация позволява относително бърз достъп от всички населени места до центъра. Недоброто състояние на третокласната пътна мрежа създава известни проблеми с достъпа до селата, които обслужва. Местните пътища са в сравнително добро състояние, но съществува проблем, относно поддържането на местната пътна мрежа през зимата. Достъпът до общината от вътрешността на страната се осъществява посредством второкласния път II-19 Симитли-Разлог-Гоце Делчев - граница с Република Гърция. Единственият третокласен път пресича общината в посока Гоце Делчев–Доспат и е с дължина около 30 км. Общинската пътна мрежа е с дължина 31 км и гъстота 94

км/1000кв км, много по-ниска от средната гъстота за област Благоевград /167 км/1000кв км/. Всички елементи на пътната мрежа в общината - габарити, настилки, отводнителни и укрепителни съоръжения, маркировки, сигнализации и т.н. са далеч от европейските стандарти за сигурност и комфорт на пътуване. Много от населените места са труднодостъпни при зимни условия. Отдалечеността на общината от по-важните административни и стопански центрове в страната води до поскъпване на стоките и услугите за населението.

В общината е осигурено покритие на всички мобилни оператори. Достъпът до Интернет се осъществява посредством мрежата, изградена от кабелни оператори.

Фигура 4: Гъстота на пътната мрежа в община Сатовча и област Благоевград

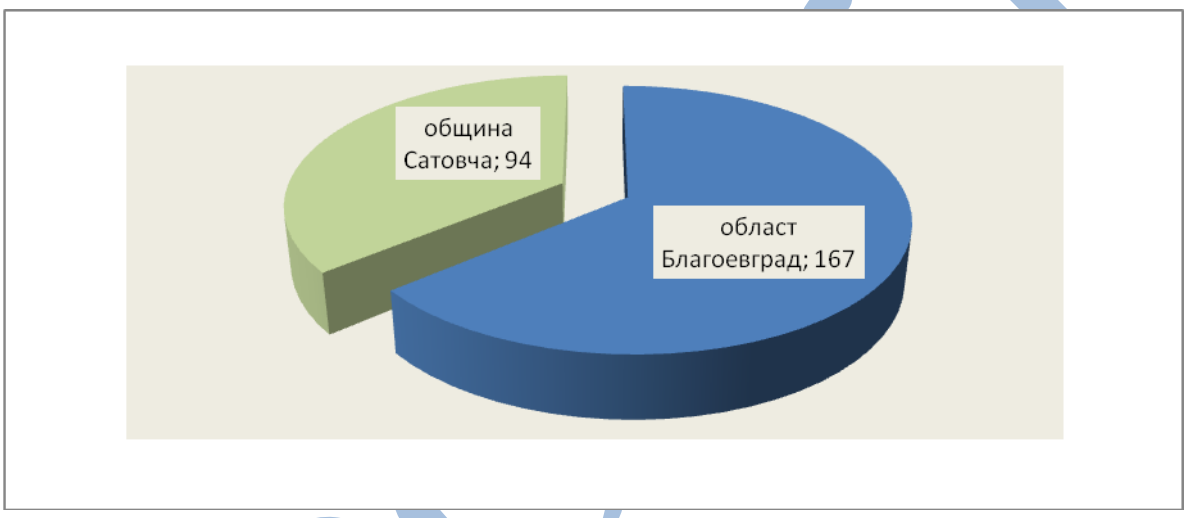

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- ниска гъстота на пътната мрежа, поради планинския релеф и граничното разположение;
- наличие на главна пътна артерия, която свързва общината със съседните общини, областния град и националната пътна мрежа;
- наличие на транспортни връзки, особено важни за социално-икономическото развитие на общината;
- отдалечена железопътна инфраструктура;
- функциониращи телефонна мрежа, мобилно и кабелно обслужване;
- от 2009 г. досега е налице нарастваща тенденция по отношение на функциониращите предприятия в транспортната и съобщителната сфери;
- реализират се повече приходи от продажби;
- търсене на финансов ресурс за поддържане и подобряване на пътната инфраструктура.

3.1.6.ТУРИЗЪМ

Община Сатовча има потенциал за развитие на различни видове туризъм. Развитието на туристическия сектор е от изключителна важност за местната икономика. Увеличаването на броя на туристите съответно ще доведе и до повече приходи за общината и бизнеса.

На територията на общината се намират следните туристически обекти и атракции, представени по населени места:

Село Боголин:

- „Римският мост" се намира в м. „Равнището" и е от Римската епоха;
- „Воденицата" – функционираща и в момента воденица на река Бистрица в м. „Равнището";
- „Молитвен гроб" – незнаен гроб в м. „Равнището";
- „Римски останки" се намират в м. „Дикеня";
- „Гробницата" се намира в м. „Изгорелия баир", където са открити останки от гробница, делви и сечени монети от Римската епоха;
- „Дуло"е естествен скален масив, в който са открити останки от Римско селище.

Село Вълкосел:

- „Калето" е система от непроучени скали в едноименната местност;
- „Средновековно селище" с непроучени останки в м. „Калето";
- „Побит камък" е най-високата точка на селото в м. „Погорник";
- Религиозен храм „Джамия" е втората по височина на минарето в България;
- „Прядой" е местен празник, който се празнува всяка първа събота на месец юни.

Село Туховища:

- „Некропола" са останки от древен некропол в местност „Оградето";
- „Старата махала" представлява запазени възрожденски къщи в източната част на селото.

Село Годешево:

- „Вековен чинар" е защитен обект от 1985 г., разположен в центъра на селото, който е на 400 години с височина 25 м. и обиколка 4.80 м.;
- „Топлата вода" е минерален извор, разположен в коритото на р. Места, който се открива само през лятото, когато спадне нивото на реката;
- „Дуварите" са уникални за селото, изградени са от суха зидария и са разположени по цялото землище на населеното място.

ПРОЕКТ

Село Крибул:

- „Римски мост” се намира в м. „Мирата”;
- „Провирачката” е скално образувание в м. „Скрибина”.

Село Осина:

- Средновековно селище в м. „Черквата” - представлява останки от селище съществувало през каменно-медната епоха;
- В древно селище в м. „Юрте” има останки от селище от Средновековието;
- Средновековно селище в м. „Юрушкото” - на около 4 км. северозападно от селото е открито селище от Средновековието;
- м. „Църква” е на около 4 км. в западна посока и има следи от църква;
- Римски мост има в подножието на местността „Кривата скала”;
- База за интензивно развитие и ползване на дивеча е разположена м. „Юрушкото”.

Село Сатовча:

- В местност „Брезака” се намира най-големият естествен брезов масив в България.

Село Кочан:

- Пещерите „Янина къща” и пещерата в м. „Изток”, както и старо селище в м. „Широка поляна” все още не са проучени;
- Праисторическо, антично и средновековно селище - открити са стари постройки, но все още не са проучвани официално.

Село Жижево:

- В м. „Тумбата” през 1995 г. е открита издълбана ниша в скалата с размери 170/170 см.;
- Пещера „Меча дупка” не е проучвана от специалисти;
- В местност „Поглед” има вековен габър;
- В местност „Църквата” са открити останки от старо селище и църква, вероятно акропол;
- В местност „Църквище” са открити останки от старо гробище;
- Молитвен мюсюлмански храм е изграден преди повече от 200 години с помещение за молитва и минаре.

Село Ваклиново:

- Паметници на първата учителка и основателка на училището и на граничари;

ПРОЕКТ

- Местност „Шабанов чучур” е природна забележителност с 3 вековни тополи/каваци/;
- Марашка чука е най-високата точка/връх/ на селото – 1 414 м;
- м. „Рата” е група от четири малки пещери, наречени „Мечкини дупки”;
- м. „Пади бога” – запазени останки от тракийска крепост;
- м. „Петров ден” – наличие на руини от средновековна църква;
- м. „Кардалъма” - запазени следи от средновековен път;
- молитвен мюсюлмански храм – построен през 1 400 г. или 1 255 г. по Хиджра.

Село Плетена:

- Пещера „Мечата дупка” с дължина 12 м;
- Римските мостове са 2 броя и се намират в м. „Банян”;
- Резерват „Конски дол” е с площ 34,7 ха., с най-висока точка 1 265 м. и най-ниска – 965 м;
- Комитски бараки – местност с историческо значение;
- Тракийско въоръжение от края на IV в. пр. хр. - намира се в историческия музей в град Благоевград;
- Връх Унден е висок 1 668 м. и се намира в рида Дъбраш на западните Родопи;
- Плетенска крепост – паметник на културата с национално значение.

Село Долен:

- Културен исторически резерват „Долен”, който включва 70 къщи паметници на културата, църквата „Св. Никола” построена през 1834 г. с килийно училище, кръстовищата „Кавалите”, Николовската чешма, Чаршийската уличка и м. „св. Илия”.

В повечето населени места функционират туристически обекти с места за настаняване като хотели, туристически центрове, ловни вили /хижи/ и други.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- разработена е общинска програма за развитие на туризма;
- необходимо е организиране на фестивали, туристически изложения, панаири и експозиции, и участия в такива на национално и международно ниво;
- постоянно поддържане на интернет страниците на центровете, където всеки може да се запознае с предлаганите туристически услуги на територията на община Сатовча;
- наличие на ресурси за развитие на специфичен туризъм;

ПРОЕКТ

- предоставяне на актуална информация за туристическите маршрути и програми, както и контакти на планинските водачи и аниматори в района;
- постоянна реклама на общината и на отделните видове туристически услуги;
- промотиране и популяризиране на културно-историческото наследство и местните занаяти, обичаи и обреди чрез организиране на иновативни събития с участие на туристи.

3.1.7.УСЛУГИ

Търговията и услугите на територията на общината са сравнително добре развити и задоволяват основните потребности на населението в тази сфера. Добри традиции и възможности има и в занаятчийството. То се явява както самобитен тип дейност, осигуряваща поминък на населението, но може да бъде и доходна атракция, предлагана за туристи. Необходимо е по-задълбочено изучаване и популяризиране на местните занаяти. Изключително важно условие за бъдещето на занаятчиите е сдружаването им в местна структура. Няма данни за броя на регистрираните търговски обекти на територията на община Сатовча.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- дейността на предприятията от сектор „Търговия" и „Услуги" не е повлияна от икономическата и финансовата криза;
- наблюдава се ясно изразена, устойчива тенденция към запазване и/или леко нарастване на основните икономически показатели;
- създаване на условия за популяризиране на местните занаяти.

3.2. ВОДЕЩИ СЕКТОРИ И ОТРАСЛИ В ОБЩИНА САТОВЧА

Социално-икономическият комплекс на община Сатовча се анализира и оценява по четири основни показатели: брой на активните стопански субекти, нетни приходи от продажби (в хил. лв.), брой на заетите (наетите) лица и размер на ДМА. При характеризирането му се прилага секторно-отрасловия подход. В първичния сектор се включва аграрния сектор и горското стопанство (вкл. лов и риболов). Вторичният сектор включва индустриалните отрасли (добивна и преработваща промишленост), а в третичния сектор се включват всички обслужващи отрасли (т.нар. сектор на услугите).

С водещи икономически функции в община Сатовча е първичният сектор, допълван от вторичния и третичния, което я определя като община с основни аграрни функции. Аграрният сектор е водещ в икономиката на общината. Той е с най-голям брой на заетите лица.

ПРОЕКТ

Добивната промишленост е представена в дърводобива и каменодобива.

Секторът на услугите е с параметри, подчертаващи степента на развитие на обслужващите функции. В броя на регистрираните субекти в обслужващата сфера и заетите се наблюдава лек възход. Налице е обаче лек спад по отношение на нетните приходи от продажби. Подобно на индустриалния сектор, също има увеличение в размера на ДМА.

3.2.1. ВОДЕЩИ ОТРАСЛИ В ОТДЕЛНИТЕ СЕКТОРИ

Водещ отрасъл в икономиката на община Сатовча е селското стопанство. Най-силно представено е земеделието. Отглежда се предимно ориенталски тютюн, а в планинските части – и картофи. Животновъдството е с по-слабо изразени функции, то се развива предимно в дребни семейни стопанства, но в последните години, благодарение на ПРСР, се наблюдава развитие в овцевъдството. Добивният отрасъл е развит в дърводобива и каменодобива. Хранително-вкусовата, шивашката и обувната промишленост се развиват предимно в малки цехове. В планинските територии събирането на диворастящи гъби и горски плодове е източник на доходи за населението на общината. Красивата природа, съчетана с благоприятните климатични условия и културно-историческите обекти са важна предпоставка за развитието на туризма.

3.2.2. ПРЕДПРИЯТИЯ В ОБЩИНА САТОВЧА

На територията на община Сатовча функционират общо 352 предприятия, от които 309 са микро и само 35 са малки. Средни предприятия все още няма, което обяснява високата безработица в общината. Заетите лица са предимно в селскостопанския сектор. Необходимо е да се привлекат по-големи инвеститори в преработвателната промишленост и туризма.

Таблица 4: Предприятия в община Сатовча

Групи предприятия	Брой предприятия	Произведена продукция	Приходи от дейността	Нетни приходи от продажби	Разходи за дейността	Печалба	Загуба	Брой заети лица	Брой наети лица	Разходи за възнаграждения	ДМА
общо	352	34808	-	39078	40313	2823	1029	2626	2366	9842	16852
микро до 9 заети	309	-	42276	-	-	793	-	-	-	-	5110
малки от 10 до 49	35	11139	12621	11906	11749	1383	567	853	841	2579	-
средни от 50 до 249	-	11072	12935	10825	12397	-	-	666	664	2936	7040

Информация от НСИ

ПРОЕКТ

3.2.3. ТЕХНОЛОГИЧНА МОДЕРНИЗАЦИЯ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА

На територията на община Сатовча няма данни за МСП, които са се възползвали от възможностите за технологична модернизация и иновации на производството си, които е предлагала Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” в периода 2007-2013 г.

В периода 2009-2011 г. заетият персонал с научно-изследователска и развойна дейност на територията на целия Югозападен район е намалял със 742 човека. От 14 129 ангажирани с изследователска и развойна дейност през 2009 г. бройката намалява до 13 387 през 2011 г. Наблюдава се увеличение на разходите за НИРД в същия период в сектор ”предприятия”, където разходите са се увеличили с над 120 000 хил.лв., а в държавния сектор са намалели с над 43 000 хил.лв.

За периода 2007-2013 г. на територията на общината няма данни за предприятие, което да е внедрило иновация в своята дейност и да се е възползвало от възможностите, които предлага ОПРКБИ в тази област.

Таблица 5: Персонал, зает с НИРД по сектори и статистически район

Година	Сектори в Югозападен район				
	общо	предприятия	държавен сектор	висше образование	нетърговски организации
2009	14129	2190	7982	3877	80
2010	13198	1884	7469	3727	118
2011	13387	1625	7457	..	..

Фигура 5: Заети с НИРД по сектори в ЮЗР през 2011 г.

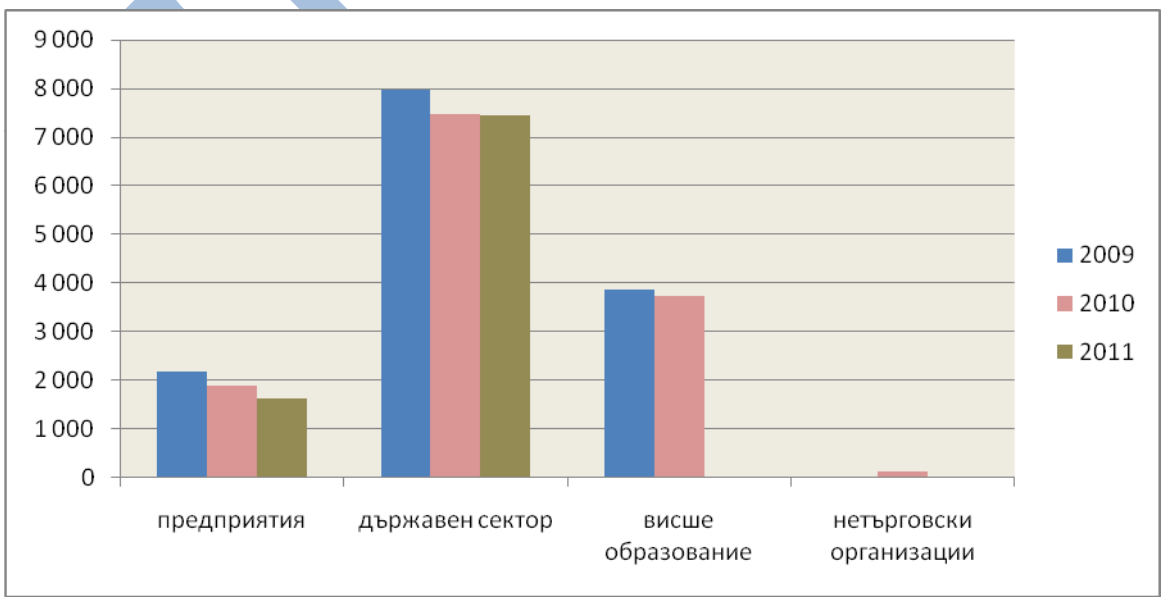

Таблица 6: Разходи за НИРД по сектори и статистически /в хил.лв./

Година	Разходи за Югозападен район				
	общо	предприятия	държавен сектор	висше образование	нетърговски организации
2009	288297	81264	168953	..	..
2010	349910	181026	129967	36692	2225
2011	360548	201845	125489	..	..

Информация от НСИ

Фигура 6: Разходи за НИРД в ЮЗР през 2011 г.

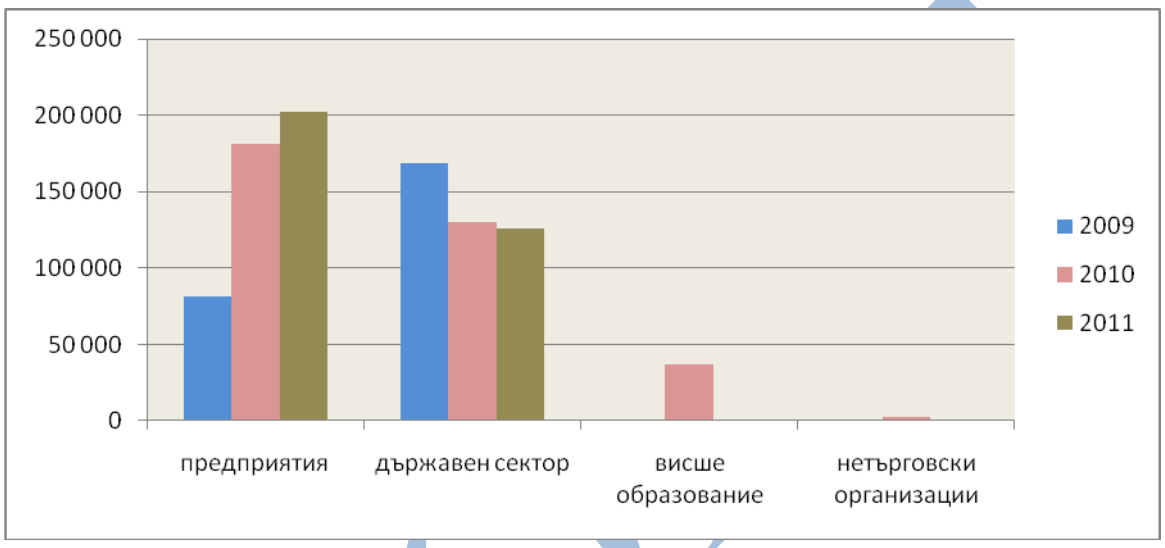

3.3. ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОЦЕСИ

Регистрираните фирми на територията на община Сатовча са 350. Най-голям е относителният дял на фирмите в сектор услуги.

С най-важна социално-икономическа значимост са развитието на земеделието, животновъдството, горските дейности, не само в дърводобивната промишленост, но и в дървопреработвателната и туризма.

Развитието и разнообразяването на туристическия бизнес са не по-малко важни за силни икономически процеси, популяризиране на общината и региона и привличане на външни инвестиции.

Положително влияние върху местната икономика ще оказват още разкриване и увеличаване на нови пазари, разнообразяване на произвежданата продукция, увеличаване размера на площите с алтернативни култури и развитие на пасищното животновъдство. Близостта до град Гоце Делчев, като локален икономически център, спомага при укрепване на икономическите връзки за възникване и развитие на клъстери и подизпълнители в областта на селското и горското стопанство и преработвателната промишленост. В таблицата

по-долу не са представени всички икономически дейности, а само най-развитите и характерни за община Сатовча.

Таблица 7: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Сатовча по икономически дейности за 2011 г.

Икономическа дейност	Предприятия - брой	Приходи от дейността – хил. лв.	Разходи от дейността - хил. лв.	Заети лица - брой	Наети лица - брой
Селско стопанство	23	3 921	3 562	126	114
Добивна промишленост	6	442	287	13	10
Преработваща промишленост	64	35 624	31 251	2 017	1 991
Строителство	16	1 098	1 000	49	41
Търговия	154	8 342	8 265	283	153
Транспорт	18	1 341	1 112	36	23
Хотелиерство и ресторантьорство	30	452	524	73	50
Хуманно здравеопазване и социална работа	15	675	589	41	26

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- добре развито земеделие;
- добро развитие в горския сектор;
- добре развити шивашка и обувна промишленост;
- слабо развита хранително-вкусовата промишленост;
- слабо участие в икономическото развитие на строителния сектор;
- икономическата криза води към спад на предприятията и броя на заетите;
- добра тенденция по отношение на размера на ДМА, т.е. в условията на криза стопанските субекти инвестират в придобиване на нови ДМА;
- като водещи за общината се налагат земеделието, горската промишленост и туризма;
- ниско общо икономическо развитие на общината и липса на диверсифицирана икономика;
- отдалеченост от голям икономически и административен център;
- ниска конкурентоспособност на местните стопански субекти;
- остарял сграден фонд и амортизирано оборудване;
- липса на финансови ресурси за технологично обновяване;
- ниско образователно ниво на заетите;
- необходими са иновации и развойна дейност в селскостопанската област.

ПРОЕКТ

4. РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

4.1. ДЕМОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

4.1.1. БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ

Населението на община Сатовча от последното преброяване към 01.02.2011 г. е 15 444 човека, разпределено в 14 /четиринадесет/ населени места, с брой жители посочени по-долу в таблицата.

Таблица 8: Брой жители по населени места на територията на община Сатовча

Област, община, населено място	Брой жители
област Благоевград	323 552
община Сатовча	15 444
с. Боголин	418
с. Ваклиново	958
с. Вълкосел	2 554
с. Годешево	844
с. Долен	370
с. Жижево	291
с. Кочан	2 615
с. Крибул	391
с. Осина	468
с. Плетена	1 561
с. Сатовча	1 944
с. Слащен	1 879
с. Туховища	735
с. Фъргово	416

4.1.2. ГЪСТОТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

Общата площ на територията на община Сатовча е 334 245 кв. км., а тази на област Благоевград е 621,00 кв. км. Гъстотата на населението в общината е ниска, като основната причина за това са силните миграционни процеси и отсъствието на големи селищни образувания.

Фигура 7: Обща площ на област Благоевград и община Сатовча

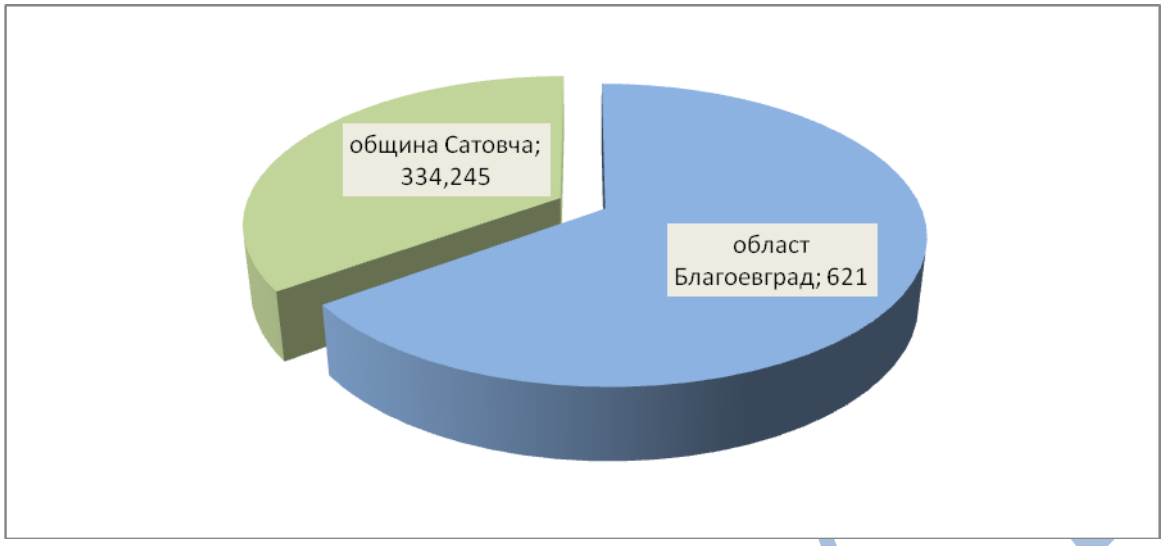

4.1.3. СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПО ВЪЗРАСТ, ПОЛ И НАСЕЛЕНИ МЕСТА

Коефициентът на възрастова зависимост за общината (56,13) е по-висок от средната стойност на показателя за страната (53,47), а участието на двата компонента (лица под 15 г. и лица над 64 г.) е в полза на лицата в под трудоспособна възраст. Възрастовата структура на населението в община Сатовча е благоприятна за демографското развитие, като в под трудоспособна възраст са 2 861 души, в трудоспособна възраст са 11 492 души, а в над трудоспособна възраст са 2 656 души.

Таблица 9: Активност на населението в община Сатовча за периода от 2010 до 2012 г. към 31.12.2012 г.

Показатели	2010	2011	2012
население – общо	17 009	15 290	15 138
мъже	8 477	7 606	7 532
жени	8 532	7 684	7 606
в под трудоспособна възраст	2 861	2 539	2 477
мъже	1 508	1 336	1 304
жени	1 353	1 203	1 173
в трудоспособна възраст	11 492	10 055	9 959
мъже	5 942	5 229	5 180
жени	5 550	4 826	4 779
в над трудоспособна възраст	2 656	2 696	2 702
мъже	1 027	1 041	1 048
жени	1 629	1 655	1 654

ПРОЕКТ

Фигура 8: Активност на населението за периода 2010 – 2012 г.

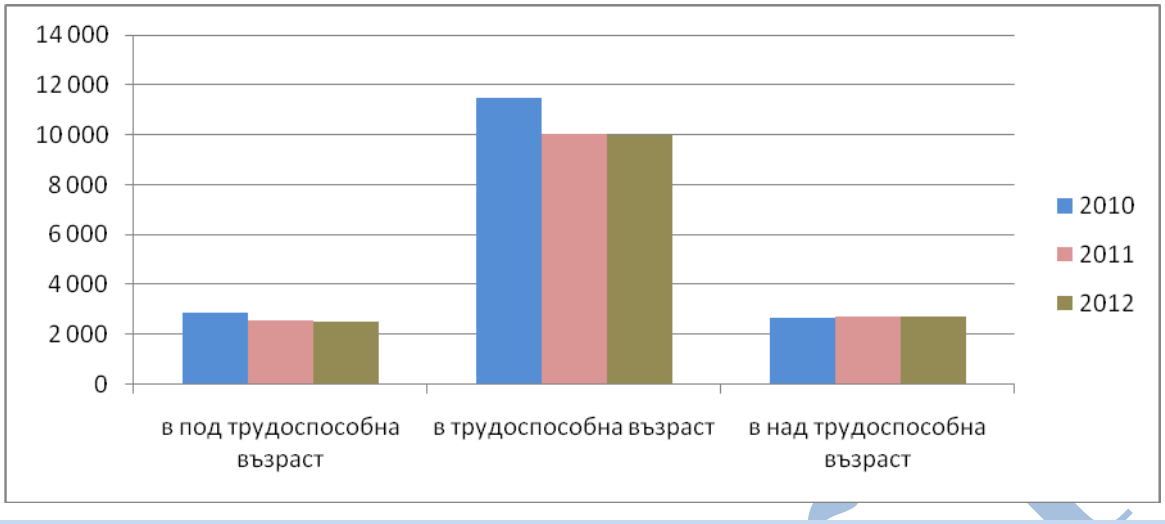

4.1.4. ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ

Естественият прираст на населението на община Сатовча за 2012 г. е положителен – родени са 181 човека, а броят на починалите е 146. Сравнен със ситуацията в страната и областта, където естественият прираст е отрицателен, демографската тенденция в община Сатовча е благоприятна. В област Благоевград през същата година са родени 3 044 човека, а са починали 3 896, което очертава отрицателен естествен прираст от 852 човека. Ситуацията на национално ниво е още по-тревожна - родени са 69 121, а починалите са 109 281.

Фигура 9: Естествен прираст на населението на община Сатовча

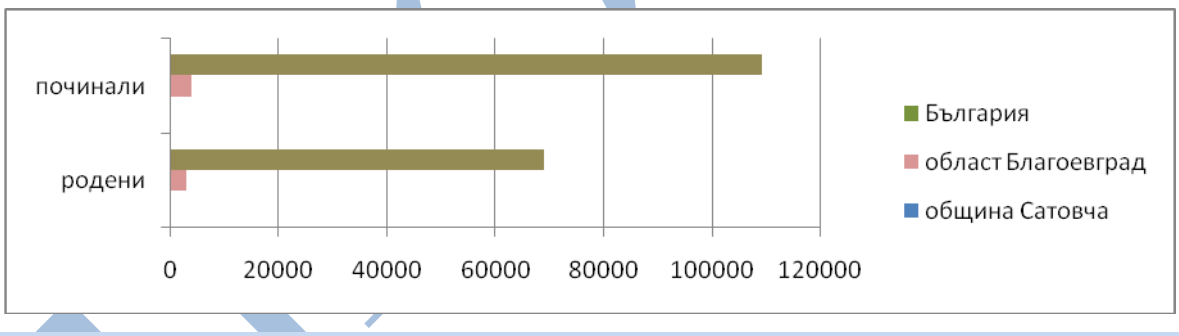

4.1.5 МИГРАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИЕТО

По официални статистически данни механичният прираст в община Сатовча през 2012 г. е отрицателен. Броят на изселилите се от общината превишават този на заселилите се. През последните години се наблюдава временна миграция на населението от територията. Поради икономическата криза и високата безработица населението е принудено да търси трудова реализация извън границите на страната (най-често в Гърция, Великобритания и Испания). Този факт е много тревожен, с оглед на това, че общината губи население в трудоспособна възраст.

Анализът на протичащите демографски процеси в общината очертава негативното влияние на процесите на миграция сред трудоспособното население. Важна причина е

ниската образованост и липсата на професионална квалификация на преобладаваща част от населението.

Положителният естествен прираст, комбиниран с отрицателен механичен прираст, влияят негативно на възпроизводството на населението на общината.

Таблица 10: Миграция на населението на община Сатовча през 2012 г.

Страната, област, община	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
България	96 300	45 824	50 476	98 812	46 478	52 334	-2 512	-654	-1 858
Област Благоевград	3 072	1 603	1 469	4 085	1 849	2 236	-1 013	-246	-767
Община Сатовча	48	12	36	176	74	102	-128	-62	-66

Фигура 10: Механично движение на населението през 2012 г.

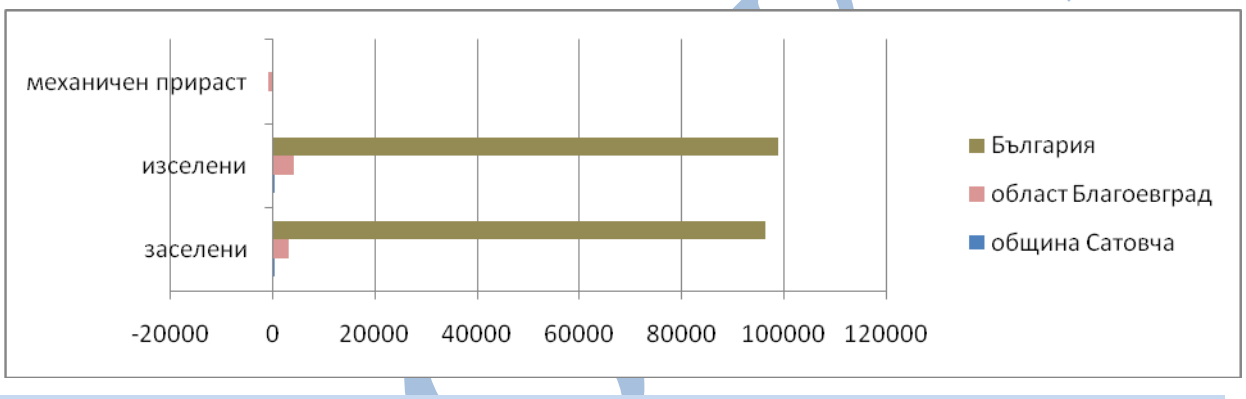

4.1.6. ЕТНИЧЕСКА СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО

Етническият състав на населението на общината по данни на НСИ от 2011 г. е 81% българи, турци - 8,7%, роми – 2,8%, други – 3,7% и тези, които не са се самоопределили, са 3,8%. От общо 8 949 анкетирани лица като българи са се самоопределили 7 200 човека, турци – 783, роми – 251, други – 376 и несамоопределили се – 339. Повече от половината жители на общината се самоопределят като българи.

Таблица 11: Население по области, общини, населени места и самоопределение по етническа принадлежност към 01.02.2011 г.

Област, община, населено място	Лица, отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност	Етническа група				Не се само определям
		българска	турска	ромска	друга	
област Благоевград	283 556	251 097	17 027	9 739	3 080	2 613
община Сатовча	8949	7200	783	251	376	339
село Боголин	97	89	6	..	..	..

село Ваклиново	592	537	..	..	7	45
село Вълкосел	1108	300	544	27	221	16
село Годешево	88	59	17	..	11	..
село Долен	86	71	-	-	-	14
село Жижево	260	175	..	..	..	83
село Кочан	1505	1390	4	44	52	15
село Крибул	372	208	157	-	-	-
село Осина	454	446	..	..	..	5
село Плетена	1271	1178	16	..	..	57
село Сатовча	1615	1334	26	176	10	69
село Слащен	525	500	5	-	3	17
село Туховища	711	651	..	..	51	8
село Фъргово	265	262	..	..	..	..

По данни на НСИ

Фигура 11: Етнически състав на община Сатовча

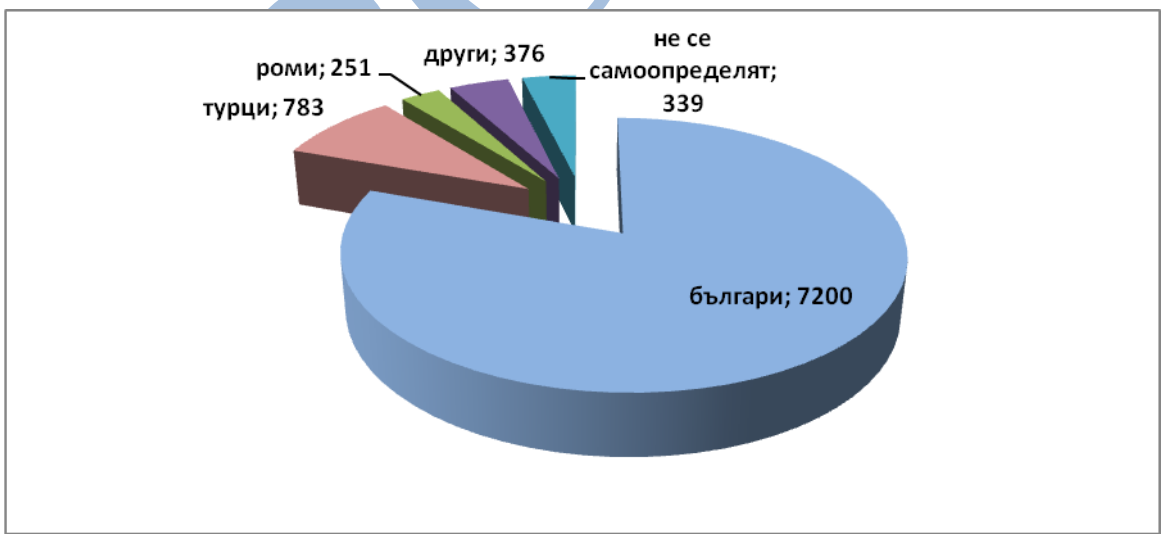

4.1.7 БРАЧНОСТ И БРАКОРАЗВОДНОСТ

В периода 2010-2012 г. регистрираните юридически бракове в община Сатовча са общо 320, а броят на разводите е 6. Ситуацията на областно и национално ниво през последните три години показва намаляване на браковете. Това се дължи предимно на

разпространението на така наречените „фактически" бракове. Младите хора все повече предпочитат съвместното съжителство, без да сключват граждански брак. В община Сатовча такава практика се наблюдава по-рядко.

Таблица 12: Бракове и бракоразводи в община Сатовча за периода 2010-2012 г.

Населено място	Сключени бракове			Бракоразводи		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
България	24286	21448	21 167	11012	10581	11947
Област Благоевград	1229	1166	1 023	340	328	418
Община Сатовча	110	104	106	2	2	2

По отношение броя на бракоразводите община Сатовча се различава съществено от данните на национално и областно ниво. Броят на бракоразводите е несъпоставим с тези в областта и страната.

Фигура 12: Сключени бракове и бракоразводи в община Сатовча в периода 2010-2012 г.

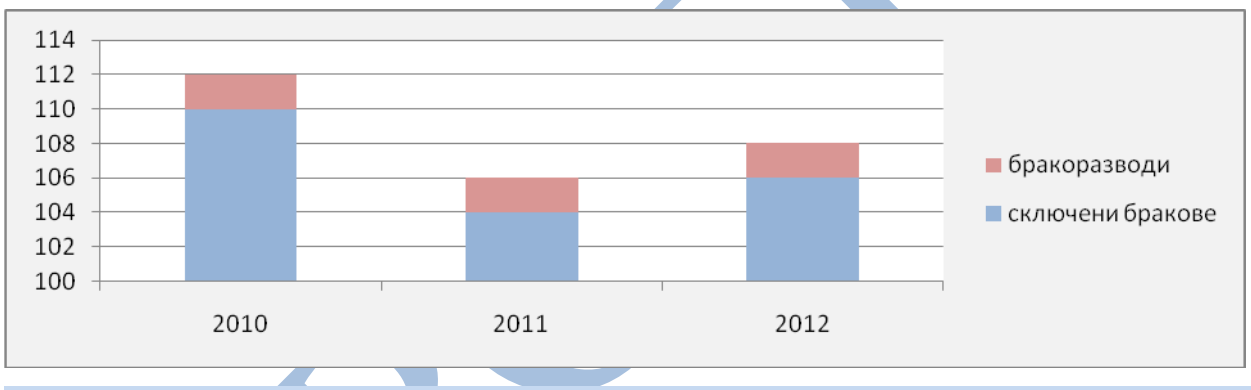

4.2. ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ПАЗАР НА ТРУДА

4.2.1 ЗАЕТИ И БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА

По данни на Дирекция „Бюро по труда" град Гоце Делчев регистрираната безработица в община Сатовча през 2012 г. е 12,8%, която за съжаление е нараснала сериозно в сравнение с 2010 г. – 7,4% и 2011 г. – 11,4%. Много по-висока е и от регистрираната безработица в област Благоевград /11,45%/, и страната /9,8%/. Регистрираните безработни лица за последните три години са: 2010 г. - 701 човека, 2011 г. - 731 и 2012 г. - 819, което ясно показва формиране на скрита безработица. Основни причини за намаляване на регистрираната безработица са преструктурирането на местната икономика, изпълнението на проекти за временна заетост на лица от групи в неравностойно положение на пазара на труда и трудовата миграция. Специфичен проблем е отпадането на определени групи от пазара на труда.

Фигура 13: Регистрирани безработни лица в община Сатовча в периода 2010–2012 г.

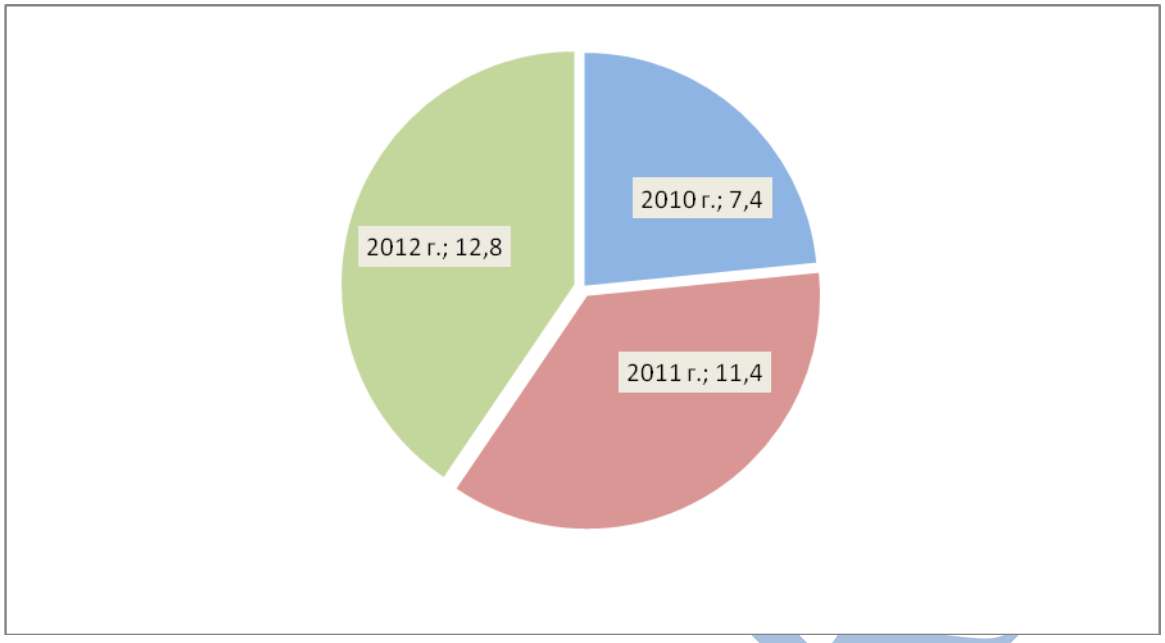

Броят на регистрираните безработни лица по образователен статус през 2012 г. е следният: специалистите с висше образование са само 35; лицата със средно образование са 312, с основно образование са 183, а тези с начално и без образование са 289.

Фигура 14: Регистрирани безработни лица в община Сатовча по образователен статус

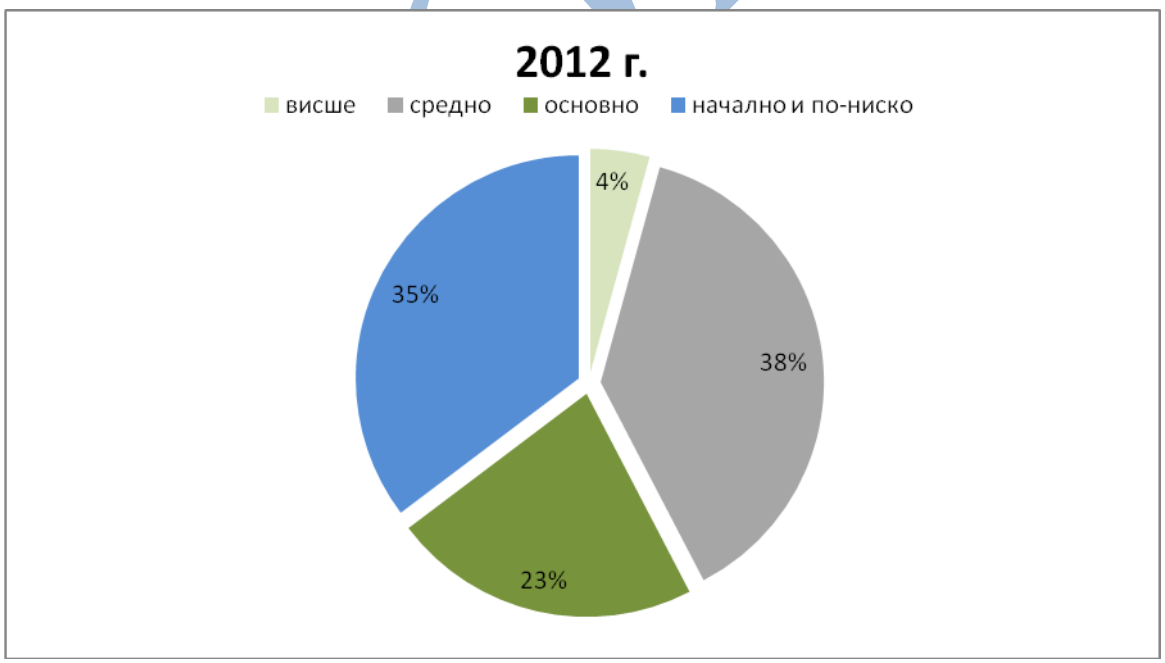

При разглеждане структурните особености на безработицата през 2012 г., впечатление прави високия дял на безработните лица над 55 г. - 205 и на тези със средно образование – 312 човека. Друга негативна особеност е високия дял на продължително безработните лица без квалификация, които са 578.

Фигура 15: Регистрирани безработни лица в община Сатовча по възраст

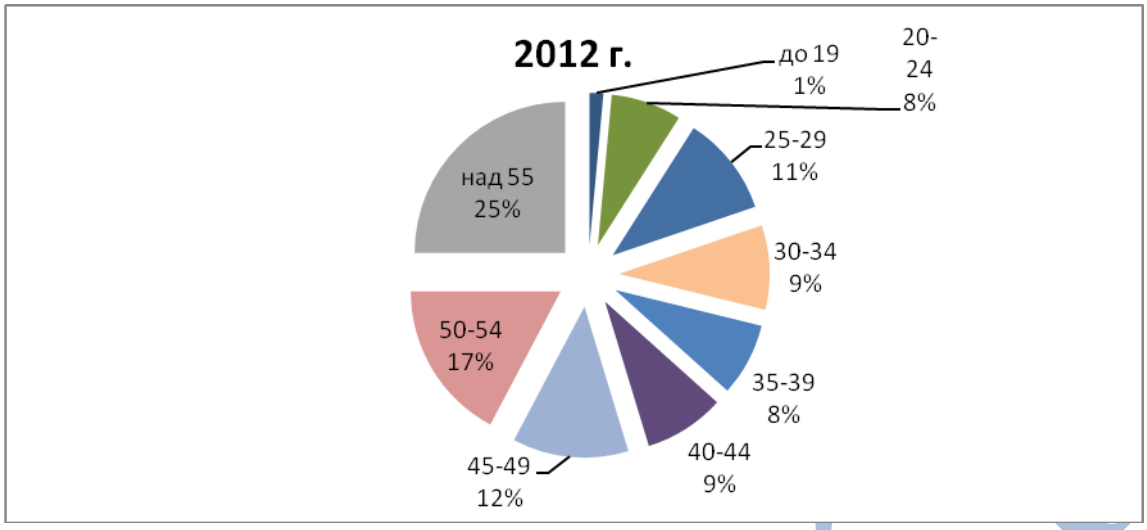

Прави впечатление, че през 2012 г. броят на безработните мъже /438/ е по-голям от броя на жените /381/, докато през 2010-2011 г. се наблюдава обратното - броят на жените, надвишава този на мъжете.

Основните проблеми са свързани с ниско образователно ниво на безработните и загуба на трудови навици. Допълнително ограничение е ниската трудова мобилност. Безработните в голяма степен са склонни да приемат работа без оглед на нейния вид и заплащане. Тези групи са в неблагоприятно положение на пазара на труда и възможностите за заетост са силно ограничени. Заетостта предимно е в дейности, изискващи нискоквалифициран и неквалифициран труд, участие в програми за субсидирана заетост и заетост в личното стопанство.

Фигура 16:Регистрирани безработни лица в община Сатовча по пол

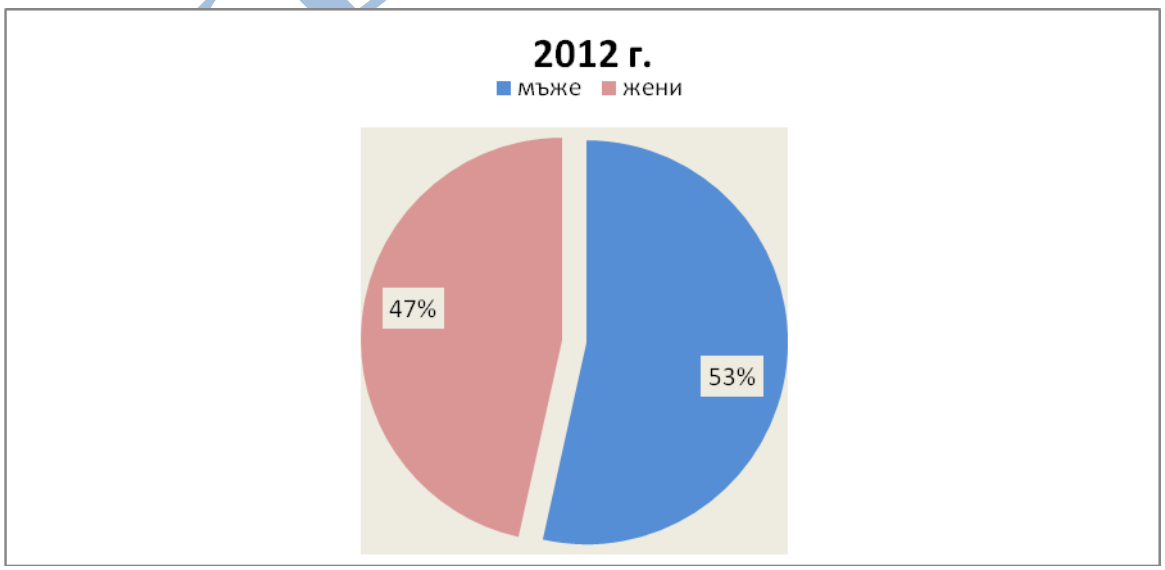

Таблица 13: Брой регистрирани безработни по пол, възраст, образование и равнище на безработица в община Сатовча за периода 2010–2012 г.

№	Община Сатовча	2010 г.	2011 г.	2012 г.
1.	равнище на безработица	7,4%	11,4%	12,8%
2.	брой регистрирани безработни лица	701	731	819
-	мъже/жени	346/355	360/371	428/381
-	до 19 г.	3	6	12
-	20 - 24 г.	50	43	62
-	25 – 29 г.	57	67	88
-	30 – 34 г.	59	66	74
-	35 – 39 г.	53	56	64
-	40 - 44 г.	74	83	71
-	45 – 49 г.	116	105	102
-	50 – 54 г.	129	132	141
-	над 55 г.	160	173	205
-	висше образование	38	39	35
-	средно специално и професионално образование	252	259	312
-	основно образование	245	199	183
-	начално и по-ниско образование	166	234	289

Перспективите за разкриване на нови работни места са свързани предимно с инвестиции в туризма и селското стопанство. Съществува потенциал при култивирането и отглеждането на лечебни растения и разширяване на животновъдството. За разкриването на нови работни места ще допринесе прилагането на координиран инвестиционен маркетинг за привличане на нов бизнес в общината и подкрепа за местния бизнес. Инициативите за повишаване на инвестиционната и стопанската активност на местните предприемачи и привличане на външен бизнес, могат да бъдат: създаване на маркетингов инструментариум за участие в специализирани форуми, създаване на база-данни, местни консултативни органи и други. Общинска администрация не може самостоятелно да провежда активна политика на пазара на труда. Не съществуват и условия за превантивна политика. Разполагаемите финансови ресурси не позволяват обезпечаване в материално-техническо отношение на програмите за субсидирана заетост, прилагани от Министерство на труда и социалната политика.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

Изводите за икономическата активност на населението, основаващи се на направените демографски анализи и оценки, са следните:

- коефициентът на икономическа активност в общината е по-нисък от средния за страната;
- най-голям брой безработни сред населението са лицата над 55 годишна възраст;
- броят на заетите лица в селскостопанския сектор е с най-висок дял;
- налице е тенденция към увеличаване на равнищата на безработица в общината;
- висок дял на продължително безработните лица без квалификация;

ПРОЕКТ

- делът на безработните лица със средно образование е най-висок;
- равнището на безработица през 2012 г. в общината е най-висока за последните 3 години.

4.2.2. ОБРАЗОВАНИЕ

На територията на община Сатовча функционират общо 14 учебни заведения. Над 50% от училищата са с подобрена материално-техническа база. Обучението на учениците се провежда в 129 класни стаи, от които 60 са рехабилитирани. Педагогическият персонал е високо квалифициран, като защитилите професионално-квалификационна степен /ПКС/ са: I ПКС – 4, II ПКС – 5, III ПКС – 12, IV ПКС – 11 и V ПКС – 30 учители.

Таблица 14: Учебни заведения в община Сатовча

Населено място	Учебни заведения
СОУ „Христо Ботев”	село Вълкосел
СОУ „Климент Охридски”	село Слащен
СОУ „Христо Смирненски”	село Кочан
ОУ „Св. св. Кирил и Методий”	село Сатовча
ОУ “Св. Паисий Хилендарски”	село Боголин
ОУ „Стефка Събчева”	село Ваклиново
ОУ „Братя Миладинови”	село Годешево
ОУ „Св. св. Кирил и Методий	село Долен
ОУ „Светлина”	село Крибул
ОУ „Св. св. Кирил и Методий”	село Плетена
ОУ „Св. св. Кирил и Методий”	село Туховища
Начално училище „Яне Сандански”	село Жижево
Начално училище „Васил Левски”	село Осина
Начално училище „Пейо Яворов	село Фъргово

Броят на детските заведения е достатъчен за задоволяване потребностите на населението. На територията на общината функционират – 1 Обединено детско заведение /ОДЗ/ в село Сатовча; Целодневните детски градини /ЦДГ/ са 13 - в селата Боголин, Долен, Туховища, Фъргово, Ваклиново, Кочан, Слащен, Вълкосел, Плетена, Годешево, Крибул, Осина и Жижево, а детските ясли са 5 и се намират в селата Кочан, Плетена, Слащен, Ваклиново и Вълкосел.

Наблюдава се проблем с преждевременно отпадане на ученици от образователната система, който се свързва с редица социални и битови причини.

ПРОЕКТ

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- налице са утвърдени традиции в образованието;
- неоптимизирана училищна мрежа;
- успешно прилагане на делегирани от държавата средства за образование;
- липса на планирани дейности, насърчаващи интеграцията на деца и ученици от уязвимите групи;
- съществуват проблеми, свързани с преждевременно отпадане на ученици от образователния процес;
- рационално използвана възможност за подобряване на сградния фонд чрез европейско финансиране – санирани училища и подобрена материално-техническа база и санирани учебни и детски заведения;
- построени нови училище в село Плетена и ЦДГ в селата Ваклиново и Вълкосел.

4.2.3. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

На територията на общината е изграден Център за спешна медицинска помощ, който е единствен и други здравни заведения не функционират. Населението на община Сатовча, ползва специализирана болнична помощ в съседната община Гоце Делчев. Регистрираните лекарски практики в общината са 7, разпределени по населени места, както следва:

- село Сатовча – 2-ма лекари;
- село Кочан – 4;
- село Вълкосел – 1;
- село Слащен – 2;
- село Плетена – 1;
- село Туховища – 1;
- село Годешево – 1.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- няма болница на територията на общината;
- необходима е по-честа здравна профилактика;
- ограничен достъп до качествена и бърза медицинска помощ;
- добро технологично оборудване в наличните здравни кабинети.

4.2.4. СОЦИАЛНА СФЕРА

В община Сатовча социалните услуги са добре представени. На територията й действат Домашни социални патронажи в селата Кочан, Слащен и Сатовча, които предоставят социални услуги на 126 лица.

ПРОЕКТ

В процес на изпълнение е проект по схема „Алтернативи” по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2007-2013 г., насочен към лица от уязвимите групи, които получават подкрепа в семейна среда от професионални „лични асистенти”.

Предоставят се и социални услуги в домашна среда от създадено Звено по схема „Помощ в дома” по ОПРЧР, находящо се в бившия младежки дом на село Сатовча. Хората в неравностойно положение могат да разчитат и на функционираща обществена трапезария.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- добре развити социални услуги;
- необходимо е разкриване на нови за общината социални услуги;
- необходимо е постепенно разширяване на капацитета, с цел обхващане на по-голям брой потребители;
- добре е да се работи в посока социално включване на уязвимите групи, с цел да се избегне риска от социална изолация;
- проучване на добри европейски практики, с цел трансрегионално сътрудничество и обмяна на опит в социалната сфера.

4.2.5. КУЛТУРА

Читалищата са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения. Основните дейности, които извършват, са свързани с поддържане на библиотеки, читални, електронни информационни мрежи, развиване и подпомагане на любителското художествено творчество, организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, празненства, чествания и младежки дейности, събиране и разпространяване на знания за родния край, създаване и съхраняване на музейни колекции, съгласно Закона за културното наследство, предоставяне на компютърни и интернет услуги.

Културната дейност в община Сатовча се осъществява от 7 читалища:

- НЧ „Св.св. Кирил и Методий-1926” в село Сатовча;
- НЧ „Първи май-1956” в село Ваклиново;
- НЧ „Изгрев-1950” в село Вълкосел;
- НЧ „Искра-1953” в село Годешево;
- НЧ „Просвета-1938” в село Кочан;
- НЧ „Пробуда-1928” в село Слащен;
- НЧ „Граничар-1952” в село Туховища.

Всяко от тях разполага с функционираща библиотека. Те развиват предимно библиотечна дейност, художествена самодейност и школи по изкуства. Главните проблеми

ПРОЕКТ

пред тях са свързани с: липсата на достатъчно финансови средства за разнообразяване на дейностите и осигуряване на качеството им; амортизиран сграден фонд; недостатъчна и остаряла материално-техническа база и инвентар за осъществяване на дейността.

Културният потенциал на общината се допълва от наличието на редица археологически, културно-исторически и архитектурни обекти. Те могат да служат като добра база за обогатяване културния облик на общината и развитие на специфичен туризъм.

Таблица 15: Читалища, приходи и разходи през 2012 г. в община Сатовча

Област, община	**Общо**			**В градовете**			**В селата**		
	брой читалища	приходи	разходи	брой читалища	приходи	разходи	брой читалища	приходи	разходи
Благоевград	105	2883907	2606853	15	1793764	1760374	90	1090143	846479
Сатовча	7	284 777	78 172	-	-	-	7	284 777	78 172

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- добре поддържан библиотечен фонд;
- поддържане на традициите с художествена самодейност;
- недостатъчни финансови средства за разнообразяване на дейностите;
- остаряла и амортизирана МТБ.

4.2.6. СПОРТ

На територията на община Сатовча няма изграден спортен комплекс. Спортът се развива предимно на футболните терени в няколко от населените места. Общината разполага с 4 новоизградени спортни площадки, които са крайно недостатъчни за децата и младежите от общината. Сред традиционните спортове, характерни и за община Сатовча са: футбол, волейбол, баскетбол и лека атлетика. Необходимо е да се въведат и развият нови, нетрадиционни за общината спортове, като бокс, тенис на маса, ориентиране, карате, конен спорт, вдигане на тежести и други.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

- лошо техническо състояние на спортната инфраструктура в училищата;
- необходими са средства за ремонт на физкултурни салони и спортни площадки;
- необходима е подмяна на спортните съоръжения и площадки;
- необходимо е да се разкрият нови и разнообразни спортни клубове и дисциплини за децата и подрастващите от община Сатовча.

ПРОЕКТ

5. ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ, СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА

5.1. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

5.1.1. ВОДОСНАБДИТЕЛНА МРЕЖА И КАНАЛИЗАЦИОННА МРЕЖА

Акцентът в насоките за развитие на тези мрежи, се поставя върху перспективните възможности за ефикасното им функциониране.

В областта на водоснабдяването са налице сериозни проблеми, свързани с амортизираната вътрешна водоснабдителна мрежа и напорните резервоари, както и с недостига на питейна вода за някои селища през летния сезон. Предвиждат се мерки за цялостна реконструкция на мрежата с оглед създаване на нормално водоснабдяване на населението чрез реконструкция на вътрешните и външните водопроводи и водоизточниците. През последните години водоснабдяването е подобрено за 30% от домакинствата и са изградени 6 броя водоснабдителни системи.

Подобряването на състоянието на канализационна мрежа в общината предполага извършване на поетапна реконструкция. От изключителна важност за територията е изграждане на ПСОВ. Подписан е договор за изграждане на 9 /девет/ ПСОВ в малките населени места.

5.1.2 ТРАНСПОРТНА МРЕЖА И ДОСТЪПНОСТ

Приоритетните действия при транспортната инфраструктура следва да се насочат към реконструкцията и поддръжката на уличната и пътната мрежа, като това следва да обхване местните улици и пътища и част от третокласната пътна мрежа. В това отношение се налага повишаване на вниманието върху организацията на транспортните връзки на конкретните населени места с центъра на общината. По данни на общинска администрация само 2% от населението са с подобрен транспортен достъп и са реконструирани 3 пътни съоръжения.

5.1.3.ЕНЕРГИЙНА МРЕЖА И СИСТЕМИ

Електроснабдяването на община Сатовча се осъществява от националната енергийна система и е добре обезпечено. Общото състояние на електрозахранването в населените места е добро и съществени затруднения не се наблюдават.

Уличното осветление е с фоторелета и енергоспестяващи лампи. В общината няма изградена газификация в нито едно населено място.

ПРОЕКТ

5.1.4. КОМУНИКАЦИОННИ МРЕЖИ

На територията на общината е осигурено 100% покритие на мобилните оператори. Достъпът до Интернет се осъществява посредством мрежа, изградена от кабелни оператори. Около 50% от семействата пребиваващи на територията на общината използват интернет услуги.

5.2. СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

5.2.1. ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Образователната инфраструктура на територията на община Сатовча се състои от 14 учебни и 9 детски заведения. Повече от половината са с подобрена материално-техническа база. Използвани са част от възможностите, които предоставят европейските фондове и от общо 129 класни стаи са рехабилитирани 60. Необходимо е общината да продължи с обновяването, преоборудването и рехабилитирането на образователната инфраструктура, тъй като тя е в основата за бъдещото развитие и просперитет на общината.

5.2.2.ИНФРАСТРУКТУРА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Ситуацията в общината, относно здравното обезпечаване на населението е идентична с останалите общини от този ранг в страната. Нивото на здравна грижа е изключително ниско и неефективно. На територията на общината не функционират други здравни заведения, освен 1 /един/ Център за спешна медицинска помощ. Населението на община Сатовча, ползва специализирана болнична помощ в съседната община Гоце Делчев. Практикуващите лекари в общината са общо 12, които са крайно недостатъчни за предоставянето на бърза и качествена здравна грижа. Необходимо е да се промени изцяло здравната политика, не само в община Сатовча, но и в цялата страна.

5.2.3. ИНФРАСТРУКТУРА НА СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

За подобряване процеса на предоставяне на социални услуги, както и на материално-техническата база и повишаване на капацитета са необходими сериозни инвестиции и подходящ сграден фонд, специализирано обзавеждане и оборудване. Усилията на местната общност биха могли да се обединят чрез засилващото се публично-частно партньорство, респективно приноса на фирми и неправителствени организации, които предоставят социални услуги. Използваните средства от европейските фондове за безвъзмездна помощ ще повишат стандарта на живот на населението и ще насърчат деловата активност и развитие на социалното предприемачество.

ПРОЕКТ

5.2.4.ИНФРАСТРУКТУРА НА КУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ

Община Сатовча развива културната си дейност предимно в читалищата на територията, които са 7 /седем/ на брой. Материално-техническата база на читалищните сгради, в които се провеждат различни дейности и мероприятия, свързани с просвета и култура, не е добре поддържана. За решаване на тези проблеми трябва да се използват предоставените възможности за външно финансиране.

5.2.5. ИНФРАСТРУКТУРА НА СПОРТНИ ДЕЙНОСТИ

Спортната инфраструктура е представена от 1 /един/ стадион и от няколко футболни клуба, функциониращи в селата Кочан, Слащен, Вълкосел, Туховища и Долен. Ежегодно се заделят средства от бюджета на общината за развитие на спорта, като се организират спортни мероприятия по волейбол, баскетбол, футбол, шахмат и лека атлетика. Изградени са и четири броя нови спортни площадки.За поддържане и ремонт на спортната база е необходимо привличане на европейско и друго външно финансиране.

5.3. БИЗНЕС ИНФРАСТРУКТУРА

На територията на община Сатовча няма обособени бизнес зони. Финансово-кредитната дейност се осъществява от клонове на различни институции.

Населението има достъп и ползва услугите на достатъчен брой банкови институции. В общината инфраструктурата на бизнеса е представена предимно чрез малки предприятия. За развитието на местната икономика ще спомогне кооперирането и сдружаването на занаятчии, земеделци и други представители на неправителствения сектор.

5.4. УРБАНИЗАЦИЯ И УСТОЙЧИВО УСТРОЙСТВЕНО ПЛАНИРАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

5.4.1. АДМИНИСТРАТИВНО–ТЕРИТОРИАЛНО УСТРОЙСТВО НА ОБЩИНАТА

Настоящата структура на селищната мрежа в община Сатовча е формирана в продължение на дълъг исторически период. Населените места в община Сатовча, съгласно Единния класификатор на населените места в Република България, са 14 бр., в т.ч. административния център на общината – село Сатовча и 13 населени места. Селата са големи, когато населението наброява от 2 000 до 5 000 души. Такива села на територията на общината са: Кочан и Вълкосел. Средни села (с население от 1000 до 2000 д.) са: Сатовча, Слащен и Плетена, малки (с население от 200 до 1000 д.) са: Ваклиново, Годешево, Туховища, Осина, Боголин, Фъргово, Крибул, Долен и Жижево, а много малки (с население под 200 д.) не съществуват.

ПРОЕКТ

Като административен център село Сатовча е обединител на традиции и култура с изградена инфраструктура, която обслужва населението от общината, осигурява нормалното функциониране на населените места и съчетава интересите на населението им.

Фигура 17: Населени места в община Сатовча

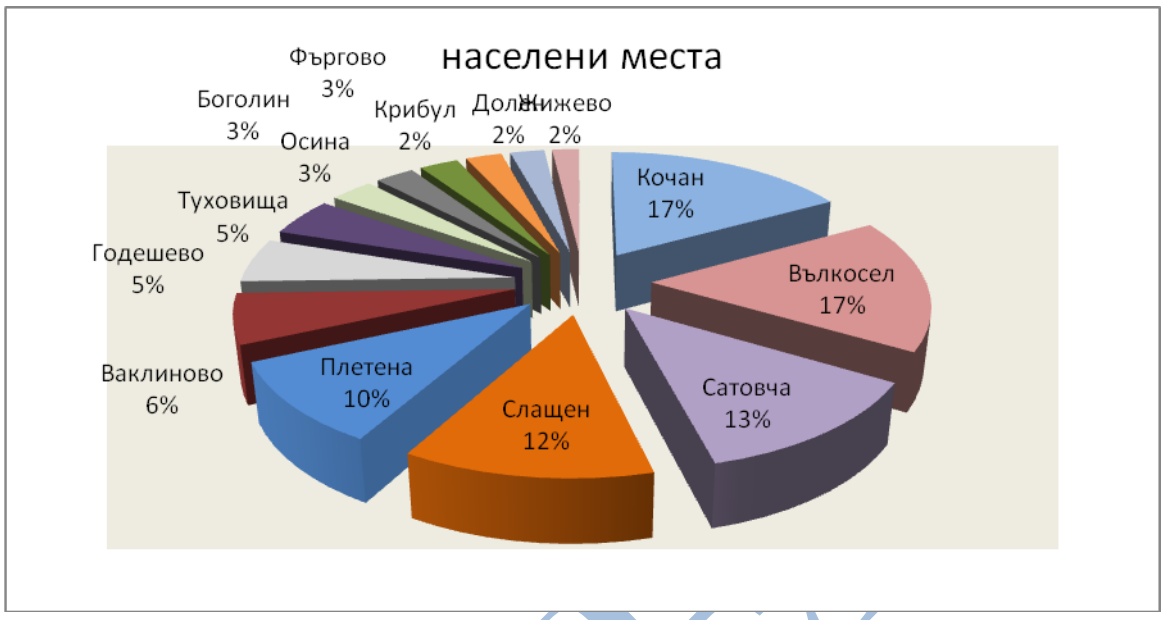

5.4.2. ТЕРИТОРИАЛЕН БАЛАНС

Структурата на поземлените ресурси на общината по видове територии (обща територия, в т.ч. земеделски, горски, населени места, урбанизирани територии, водни течения и водни площи, територии за добив на полезни изкопаеми, територии за транспорт и инфраструктура) и формата на собствеността (частна, държавна, общинска и друга) е следната за община Сатовча:

- Общата площ на община Сатовча е 334 245 кв. км;
- Общата територия на селищата 6 350 дка;
- Земеделските територии в общината заемат площ от 132 977 дка;
- Горските територии заемат площ от 183 135 дка;
- Общата територия на земите с висок риск от ерозия е 250 000 дка;
- Общата територия на промишлените зони е 185 дка.

От данните се вижда, че най-голяма част от територията на общината е заета от горския фонд, следвана от селскостопанския фонд.

5.4.3. ИНТЕГРИРАНО И ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА САТОВЧА

За подобряване на физическата и жизнената среда на община Сатовча и за осигуряване на устойчива и екологична среда с по-високо качество на живот и нови

възможности за икономическо развитие и социален просперитет и утвърждаване й като привлекателно място за живеене и като притегателен център за инвеститори и посетители е необходима гъвкавост при прилагане на местни политики.

Политиката за пространствено развитие ще бъде определена главно от Концепция за пространствено развитие на община Сатовча, която към момента на разработване на Общинския план за развитие на община Сатовча за периода 2014-2020 г. не е изготвена.

Горепосоченият стратегически документ ще се изготви в съответствие с Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 (НКПР) – средносрочен стратегически документ, който дава насоките за устройство, управление и опазване на националната територия и акватория и създава предпоставки за пространствено ориентиране и координиране на секторните политики. Заедно с Националната стратегия за регионално развитие 2012–2022 г., тя е основен документ в най-новото законодателство на Република България и дългоочакван инструмент за интегрирано планиране и устойчиво пространствено, икономическо и социално развитие.

Концепцията за пространствено развитие на община Сатовча ще определя средносрочните перспективи и цели за пространствено развитие на територията й по отношение на мрежата от населените места, връзките със съседните общини и областния център, както и интегрирането на територията на общината в регионалната транспортна, енергийна и телекомуникационна мрежа. Тя ще съдържа:

- функционално-йерархична структура на мрежата от населени места в общината и връзки с центровете на съседните общини, областния и други градски центрове, свързани с развитието на общината;
- оси на развитие с регионално и общинско значение и връзка с националните оси и осите на съседни общини;
- транспортни и други инфраструктурни мрежи с областно и местно значение, включително връзки със съседни общини и трансгранични връзки;
- функционално зониране на пространството - индустриални и бизнес зони с регионално и местно значение на територията на общината, зони за туризъм и отдих с регионално и местно значение, зони за транспортни дейности, защитени територии, пространствена организация на инфраструктурата в областта на здравеопазването и образованието.

ПРОЕКТ

След изготвянето на горепосочените документи е възможно да се породи необходимост от актуализация на Общинския план за развитие на община Сатовча за периода 2014-2020 г., който да е в пълно съответствие с тях.

6. ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ И РИСКОВЕ

Територията на община Сатовча се характеризира с добри показатели по отношение състоянието на околната среда. Едно от предимствата на общината е чистата природа, което е предпоставка за производствени и селскостопански дейности в екологично запазена среда. На територията на общината няма контролни пунктове и система за измерване състоянието на компонентите на околната среда – въздух, води, почви, шум и др., което не дава пълна и регулярна представа за състоянието на околната среда. Състоянието на околната среда в община Сатовча е пряко свързано с използването на ресурсите й, развитието на промишлеността, дългогодишните дейности в селското и горското стопанство, степента на влаганите инвестиции в инфраструктурата и пречистването на отпадъчните води.

Контролът върху състоянието на околната среда се провежда по определени компоненти на средата и фактори в съответствие с поредицата от специализирани закони за управление на околната среда, приети през последните години за сближаване със законодателството на ЕС.

6.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Качеството на атмосферния въздух се наблюдава от Регионална лаборатория, която извършва периодичен емисионен контрол. В общината няма пунктове за постоянен мониторинг на атмосферните замърсители. Наблюдаваните показатели за качеството на атмосферния въздух са: серен диоксид, азотен диоксид, азотен оксид, озон, въглероден оксид, оловни аерозоли, общ прах и сероводород, амоняк, метанови въглеводороди, неметанови въглеводороди.

Съгласно районите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (чл.30, ал.1 от Наредба №7 на МОСВ) община Сатовча попада в “райони, в които нивата на един или няколко замърсителя са между съответните горни и долни оценъчни прагове.”

Наблюдава се тенденция към увеличаване на емисиите на вредни вещества и замърсяването от транспорта. Разрастването на автомобилните потоци, остаряването и износването на голяма част от моторните превозни средства, представляват неблагоприятна перспектива за влошаване на екологичните характеристики на въздуха в прилежащите на пътните артерии райони.

За запазване качеството на въздуха е необходимо да се предприемат действия за осигуряване на нови енергийни източници за промишлеността, обществения сектор и бита.

ПРОЕКТ

6.2. КАЧЕСТВО НА ВОДИТЕ

През община Сатовча преминават реките Осинска, Кочанска, Сатовска и Бистрица, които се вливат в река Места. Всички те са приемник на битови отпадни води от съответните населени места, поради липсата на пречиствателни станции за битови отпадни води. Мониторингови пунктове за води има на територията на река Места, а на останалите реки няма обособени такива.

Източници на замърсяване на реките се явяват главно битовите отпадни води.

Във всички населени места има изградена канализационна мрежа, която се използва изцяло. Почти навсякъде тя е стара и амортизирана, построена с бетонови тръби, които много често се затлачват. Необходима е подмяна на канализационната мрежа и изграждането на колектори в речните корита.

На територията на община Сатовча функционират 2 /две/ пречиствателни станции за питейни води (ПСПВ), които обслужват селата Сатовча и Кочан.

6.3. ПОЧВИ

Състоянието на почвите в община Сатовча е сравнително добро. Поради планинския терен на места се наблюдават ерозирали почви, но те не са в големи размери, тъй като собствениците полагат постоянни грижи за имотите си. Замърсени почви с тежки метали, заблатени, вкиселени и засолени, също не се наблюдават.

6.4. ОТПАДЪЦИ

На територията на община Сатовча няма изградено регионално сметище. Отпадъците се извозват и депонират в депото в село Барутин, община Доспат.

Генерирането на *битови отпадъци* е в зависимост от мястото на образуване на отпадъците и стандарта на живот на населението и варира по сезони. В община Сатовча се извършва разделно събиране на отпадъци от „Булекопак” АД. Контролът по събирането и извозването на отпадъците се извършва от Общината.

6.5. ШУМ

Шумът е един от основните фактори с неблагоприятно въздействие върху населението. Община Сатовча не е подложена на голям шум и няма установено наднормено излъчване в околната среда. Потенциални шумови замърсители са намиращите се в близост до населените места гатери, дърводелски и железарски работилници.

Основният шум в община Сатовча е причинен от транспорта. Автотранспортният шум е в пряка зависимост от интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, пропускателната способност на пътните артерии, възрастта на

ПРОЕКТ

автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелетно разположение на пътя и характера на терена встрани от него.

Шумът от битов характер е създаден предимно от строителни и ремонтни дейности, товаро-разтоварни работи, събиране на сметта, игри на деца /в училища и детски градини/, разговори, викове и други.

Следващият по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на града, е шумът, излъчван от увеселителни заведения, различни сервизи и авторемонтни работилници, разположени в непосредствена близост до жилищни сгради.

Поради липса на големи заводи, промишлени предприятия, летища и други обекти, които биха издавали шум над нормата, не са установени неблагоприятни шумови условия.

Към настоящия момент в община Сатовча не е правен анализ на звуковото налягане, но може да се твърди, че не се надвишават допустимите норми.

6.6. РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА

В община Сатовча няма източници на радиационно замърсяване и източници на йонизиращи лъчения. Естественият радиационен фон е с много по-ниски стойности от средните за страната.

Радиационната обстановка в общината се следи от структури на “Гражданска защита”. Необходимо е два пъти дневно да се измерва бета и гама лъчение, отчитани в Р/час.

Нормалният гама-фон за България е около 0,030 мР/ч. Към момента няма данни за нейонизиращи лъчения и влияние върху хората и околната среда.

6.7. ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ

Парковете, зелените площи и зоните за отдих на територията са недостатъчни, но това не създава сериозни екологични проблеми за населението, защото територията разполага с многобройни планински и полупланински зони. Съществува проблем относно поддържането на зелените територии в населените места. На територията на общината има официално обявени природни забележителности и защитени територии, за които следва да се полагат постоянни грижи и даденостите да се използват за прогресивни цели.

6.8. ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ

Сериозни замърсявания и увреждания на околната среда, застрашаващи човешкото здраве, не се наблюдават на територията на община Сатовча, което е предпоставка за високо качество на живот за жителите и посетителите на общината. Община Сатовча има разработена програма за управление на отпадъците и на територията й не са регистрирани значими екологични проблеми или зони с нарушени екологични параметри.

ПРОЕКТ

6.9. ОСНОВНИ ИЗВОДИ

Уникалните ресурси, с които разполага община Сатовча, като съхранена природна среда и богато културно-историческо наследство са предпоставка за развитие на традиционно и алтернативно селско и горско стопанство и различни видове туризъм. Разработената и приета програма за развитие на туризма е от изключителна важност за икономическото развитие на района. Следвайки я, общината максимално ще използва природния и културен потенциал за развитие и ще я превърне в привлекателно място за наши и чужди туристи.

На територията липсват ярко изразени екологични проблеми, замърсявания и увреждания на околната среда, застрашаващи човешкото здраве, което е предпоставка за добър и здравословен начин на живот за жителите на общината.

6.10. ПРЕПОРЪКИ

Основните програмни и стратегически документи, свързани с опазването на околната среда в община Сатовча са недостатъчни. Използването им ще позволи по-ясното дефиниране и отстраняване на съществуващите проблеми в тази сфера, начините и стъпките за тяхното решаване с помощта на европейски и други външни източници на финансиране.

За тази цел е необходимо да се анализира постигнатото в периода 2008-2013 г., да се актуализират целите и приоритетите за следващия планов период, както и да се изготви набор от количествени и качествени индикатори, позволяващи оценка на напредъка при изпълнението на съответните програми. При отразяване на екологичните аспекти в ОПР, следва да се спазват указанията и примерните индикатори за състоянието на околната среда, заложени в документа „Методически указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България /2012-2022/", Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 /2014-2020/", Областните стратегии за развитие /2014-2020/, Общински планове за развитие /2014-2020/.

Приоритетните насоки за бъдещата работа в сферата на опазване на околната среда са: решаването на проблемите с водоснабдяването и замърсяването на водите, обезвреждане на отпадъците от пестициди и решаване на проблемите с шума и атмосферното замърсяване от бита и транспорта на територията на община Сатовча. Осигуряване на достъпност и популяризиране на богатото биологично разнообразие и защитените територии в общината, също следва да бъде приоритет с оглед значимостта им за развитието на туризма, който е много важен за местното население.

Друг значим аспект при формирането на бъдещата екологична политика на общината е оценка на очакваните промени в климата и влиянието им върху територията на община

ПРОЕКТ

Сатовча, свързани най-вече с промяна в режима на температурите и валежите, нарушено биологично разнообразие, нанесени щети върху селското и горското стопанство от засушавания, пожари и др., нарастване на честотата и интензитета на екстремните климатични събития, както и защита на населението от природни бедствия.

В тази връзка, при определяне на политиката си за развитие, общинската администрация следва да отчете трите основни приоритета на Стратегията Европа 2020 в сферата на климатичните промени и енергията, а именно:

- намаляване на емисиите на парникови газове с 20% /или дори с 30%, ако бъдат изпълнени условията/ спрямо 1990 г.;
- добиване на 20% от енергията от възобновяеми енергийни източници;
- увеличаване на енергийната ефективност с 20 %.

Тези приоритети вече се интегрират в политиките за регионално развитие и опазване на околната среда на Република България, което още повече засилва необходимостта от работа в очертаните направления на общинско ниво.

Важно е да се отбележат и оценят благоприятното местоположение и доброто слънцегреене и в максимална степен да се използват слънчевите лъчи чрез поставяне на слънчеви колектори.

7. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ

Административната структура на общината включва Общински съвет със 17 общински съветници, 1 кмет на община, кметове на кметства и кметски наместници. Общинската администрация извършва административни услуги при спазване на принципите на законност, бързина, достъпност и икономичност на производството по предоставянето на тези услуги и спазва изискванията за качествено и удобно за физическите и юридическите лица административно обслужване.

Тя е разделена на обща и специализирана:

- Общата администрация осигурява технически дейността на органите на местната власт и на специализираната администрация и извършва дейности по административното обслужване на гражданите, физическите и юридическите лица.
- Специализираната администрация подпомага и осигурява осъществяването на правомощията на органите на местната власт.

Дирекциите, отделите и секторите са структурни звена за ръководство, организация, координация и контрол в съответните сфери от работата на общинската администрация и

ПРОЕКТ

осъществяват дейност в рамките на предоставените правомощия и функции, определени в нормативните актове.

- Административна дирекция „Финансово-счетоводни дейности, канцелария, протокол и охрана на труда“, включва обща администрация, която е структурирана в следните отдели:

  –*Отдел „Финансово-счетоводни дейности”*

  –*Отдел „Канцелария, протокол и охрана на труда”*

- Дирекция “Устройство на територията, екология, туризъм и евроинтеграция“” включва следните структурни отдели:

  –*Отдел „Устройство на територията“*

  –*Отдел „Екология, туризъм и евроинтеграция “*

- Дирекция “Правно-информационно обслужване, ГРАО, общинска собственост, стопанска и инвестиционна политика” включва:

  –*Отдел “Правно-информационно обслужване и ГРАО*“

  –*Отдел “Общинска собственост, стопанска и инвестиционна политика*”

На територията на община Сатовча функционира Полицейски участък, който обслужва населението и територията.

Община Сатовча няма съдебна структура на територията си. Населението на общината се обслужва от Районния съд в град Гоце Делчев.

ПРОЕКТ

8. SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• разнообразен релеф и запазена природна среда • добро слънцегреене /над средното за страната/ • близост до важни транспортни коридори и гранични зони • възможности за развитие на алтернативен туризъм • богато културно-историческото наследство • добро състояние на жилищния фонд • съхранени народни традиции • запазена околна среда и съхранено биоразнообразие • традиционно екологосъобразно земеделие • наличие на природни, културно-исторически и туристически. забележителности	• недобро състояние на техническата инфраструктура • недостатъчни общински жилища • неподдържани обекти на културното наследство • липса на маркетинг и реклама на културното наследство и туристическите обекти • слаб неправителствен сектор • липса на публично-частни партньорства • слабо развита туристическа инфраструктура • липса на конкретна визия за развитие на алтернативни земеделски отрасли
ВЪЗМОЖНОСТИ	**ЗАПЛАХИ**
• развитие на културно-исторически туризъм • развитие на екотуризъм • създаване на общ туристически продукт • развитие на алтернативно земеделие • развитие на животновъдство • изграждане на ПСОВ • изграждане на колектори за отпадни води	• загуба на културна идентичност на района • Липса на обществена ангажираност по отношение на културното наследство • липса на възможности за промотиране и популяризиране на територията като туристическа дестинация • разрушаване на изключително ценни обекти на културното наследство и реална заплаха за унищожение на някои или части от тях • ограничен общински бюджет • ниска активност на населението към развитието на алтернативни отрасли

II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА САТОВЧА ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.

1. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА ЗА ПЛАНИРАНЕ И ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА (2014-2020) И ПРИЕМСТВЕНОСТ

Като документ за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на местно ниво, Общинският план за развитие на община Сатовча за периода 2014-2020 г. е разработен в съответствие с предвижданията на Областната стратегия за развитие на област Благоевград (2014-2020 г.), Регионалния план за развитие на Югозападен район (2014-2020), Националната стратегия за регионално развитие (2012-2022), Националната програма за реформи (2011-2015), Националната програма за развитие „България 2020", стратегията „Европа 2020" от една страна и от друга Общинския план за развитие на община Сатовча за периода 2007-2013 г., актуализацията му и секторните местни стратегии от гледна точка на приемствеността им.

1.1. СЪОТВЕТСТВИЕ С ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ЕС В ОБЛАСТТА НА РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА И СТРАТЕГИЯТА ЕВРОПА 2020

Регионалната политика на ЕС, наричана още кохезионна политика, в рамките на периода 2014-2020 г., подкрепя създаването на работни места, конкурентоспособността, икономическия растеж, подобряване качеството на живот и устойчивото развитие. Целта на регионалната политика е да се намалят значителните икономически, социални и териториални различия, които все още съществуват между европейските региони. Тя е насочена главно към постигане на единадесет тематични цели:

1. Научни изследвания и иновации.
2. Информационни и комуникационни технологии (ИКТ).
3. Конкурентоспособност на малките и средните предприятия (МСП).
4. Преход към икономика с ниски емисии на въглероден двуокис.
5. Приспособяване към изменението на климата и предотвратяване и управление на рисковете.
6. Опазване на околната среда и ефективност на ресурсите.
7. Устойчив транспорт и отстраняване на затрудненията в ключовите мрежови инфраструктури.
8. Заетост и подпомагане на мобилността на работната сила.
9. Социално приобщаване и борба с бедността.
10. Обучение, умения и учене през целия живот.

ПРОЕКТ

11. Изграждане на институционален капацитет и ефективни държавни администрации.

С оглед на откроените характеристики на община Сатовча в икономическия и социален анализ, настоящият стратегически документ е насочен към следните тематични цели: ТЦ 3, 6, 7, 8, 9, 10 и 11.

Основният стратегически документ на ниво Европейски съюз, който задава рамката на развитието му до 2020 г. е стратегията „Европа 2020". На базата на него всички държави-членки на ЕС и техните райони работят за очертаване политиките си за развитие като част от общ механизъм за обединяване на целите им с целите на европейско ниво. Стратегията „Европа 2020" за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, адресира очакваните резултати на развитието до 2020 г. по отношение на бедността, заетостта, иновациите, образованието, борбата с глобалните заплахи от климатични промени и енергийна зависимост.

В рамките на стратегията са маркирани 5 стратегически цели с конкретните количествени индикатори за постигането им:

1. **Трудова заетост** (работа за 75% от хората на възраст между 20 и 64 години)**.**
2. **НИРД и иновации** (инвестиране на 3% от БВП на ЕС (публичен и частен сектор взети, заедно в научноизследователска и развойна дейност и иновации).
3. **Климатични промени и енергия** (намаляване на емисиите на парникови газове с 20% (или дори с 30%**,** ако бъдат изпълнени условията) спрямо 1990 г.**,** добиване на 20% от енергията от възобновяеми енергийни източници, увеличаване на енергийната ефективност с 20%.
4. **Образование (**намаляване на процента на преждевременно напусналите училище до под 10%, поне 40% от 30-34-годишните със завършено висше образование)**.**
5. **Бедност и социално изключване (**поне 20 милиона по-малко бедни или застрашени от бедност и социално изключване хора).

Общинският план за развитие на община Сатовча ще допринесе в най-голяма степен за постигането на цели 1, 4 и 5.

1.2. СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ БЪЛГАРИЯ 2020

Като интегриран рамков документ, който очертава политиките за развитие на България за периода до 2020 г. и е в пълно съответствие със стратегията **Европа 2020** и Националната програма за развитие **България 2020**, той обхваща и пълния спектър от действия на правителството за социално-икономическо развитие на страната. Тя служи за

ПРОЕКТ

отправна точка при разработване на програмни документи, за постигане на целите и достъпа до конкретен финансов ресурс. С нея се постигат три основни **цели:**

1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване.
2. Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението.
3. Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

За постигането на целите са определени осем **приоритета** на националната политика за развитие:

1. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила.
2. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване.
3. Постигане на устойчиво интегрирано развитие и използване на местния потенциал.
4. Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси.
5. Подкрепа на иновационните и инвестиционните дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката.
6. Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса.
7. Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност.
8. Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.

Чрез изпълнението на плана най-съществени ще бъдат ефектите по отношение качеството на образованието, обучението и характеристиките на работната сила, намаляването на бедността и насърчаването на социалното включване, както и подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари. Повишаването конкурентоспособността на икономиката ще бъде по-скоро резултат от подпомагането на устойчивото развитие на местния бизнес и привличането на външни инвестиции, отколкото от дейностите, свързани с НИРД, поради ограничените възможности за развитие на иновациите.

1.3. СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ 2011-2015 Г.

Националната програма за реформи на Република България (2011-2015 г.) е изготвена в изпълнение на одобрената от Европейския съвет стратегия „Европа 2020" и в съответствие с новия инструмент за по-добра координация на икономическите политики в рамките на Европейския съюз, т. нар. „Европейски семестър". Програмата е насочена към ключови въпроси с приоритетен характер, като изхожда от текущите нужди и предизвикателства пред малка и отворена икономика като българската, която с цел да успее по-бързо да излезе от настоящата криза, следва изцяло да преориентира политиката си към повишаване на конкурентоспособността, така че в максимална степен да се възползва от икономическото възстановяване на своите основни търговски партньори. Предвид изходната позиция на страната е твърде трудно да се определят само няколко приоритетни области, където да бъдат насочени усилията на икономическата политика. И все пак, като такива биха могли да бъдат посочени:

1. Устойчиви и конкурентоспособни региони с достъпни услуги, по-добра инфраструктура и свързаност помежду им и съхраняване на българското културно-историческо наследство и природно богатство;
2. Конкурентоспособна младеж - намаляване дела на рано напусналите училище, увеличаване броя на младите хора, завършили висше образование с реализация в България и стимулиране на младите учени;
3. По-добра бизнес среда в ЕС - най-ниска данъчна тежест за бизнеса и домакинствата в ЕС, по-висока заетост, повече инвестиции (вкл. в НИРД и иновации) и фискална стабилност;
4. По-голямо доверие в държавните институции – ефективна съдебна система и гарантиране върховенството на закона, защита на интересите на гражданите и бизнеса, социална справедливост и сигурност.

Настоящият документ акцентира най-вече върху първата приоритетна област.

1.4. СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНАТА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ 2013-2025 Г.

НКПР е средносрочен документ с период на действие от 2013 до 2025 г. Той е създаден с цел подпомагане и правилно насочване на средства по оперативните програми в периода от 2014-2020 г. към зони с натрупани диспропорции и неизползван потенциал. В документа са маркирани най-важните приоритети в транспортно-комуникационната и инженерно-техническата инфраструктура, които са от изключително значение за отварянето на страната към глобализиращия се свят и обвързаността и със съседните региони.

ПРОЕКТ

Съгласно избраната визия са очертани следните стратегическите цели на НКПР:

1. Стратегическа Цел 1 “Интегриране в европейското пространство”;
2. Стратегическа Цел 2 “Полицентрично териториално развитие”;
3. Стратегическа Цел 3 “Пространствена свързаност и достъп до услуги”;
4. Стратегическа Цел 4 “Съхранено природно и културно наследство”;
5. Стратегическа Цел 5 “Стимулирано развитие на специфични територии” (крайбрежни Черноморски, крайбрежни Дунавски, планински гранични и периферни);
6. Стратегическа Цел 6 “Конкурентоспособност чрез зони за растеж и иновации”.

Стратегическата рамка на Общинския план за развитие адресира в пълна степен посочените стратегически цели.

1.5. СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ 2012-2022 Г.

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) 2012–2022 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите в страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране. С оглед на изходното състояние са определени четири стратегически цели:

1. Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда;
2. Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал;
3. Териториално сближаване и развитие на трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество;
4. Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.

Стратегическата рамка на ОПР на община Сатовча (2014-2020 г.) ще допринесе за постигането на всички посочени цели.

ПРОЕКТ

1.6. СЪОТВЕТСТВИЕ С РЕГИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЮГОЗАПАДЕН РАЙОН

Стратегическият документ поставя постигането на следните цели и широка гама от приоритетни области:

Стратегическа цел 1: Постигане на устойчив икономически растеж чрез развитие на конкурентоспособна диверсифицирана регионална икономика;

Стратегическа цел 2: Намаляване на вътрешнорегионалните различия и укрепване на връзките между градските центрове;

Стратегическа цел 3: Икономическо и социално сближаване с останалите региони в ЕС;

Изпълнението на настоящия документ пряко ще допринесе за постигането на посочените цели.

1.7. СЪОТВЕТСТВИЕ С ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД 2014-2020 Г.

Посоченият документ цели главно да постигне висока степен на социално-икономическо развитие на област Благоевград в условията на устойчиво и балансирано развитие на районите в Република България и си поставя следните цели:

1. Постигане на икономическо развитие, ориентирано към човека чрез оползотворяване на уникалните ресурси на областта.
2. Развитие на трансграничното сътрудничество и оползотворяване на крайграничното кръстопътно местоположение.
3. Подобряване качеството на живот и увеличаване на заетостта.

1.8. ПРИЕМСТВЕНОСТ С ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА САТОВЧА 2007–2013 Г.

Настоящият документ е изготвен в съответствие с ОПР на община Сатовча за периода 2007-2013 г., с цел постигане на устойчиво и балансирано развитие на общината, повишаване производителността на труда във всички сектори на икономиката и значимо подобряване качеството на живот. Главната цел на Общинския план за развитие бе планирана да се постигне чрез последователно осъществяване на следните приоритети:

1. Съхраняване на населението чрез създаване на предпоставки за качествено възпроизводство;
2. Провеждане на активна политика за увеличаване на заетостта, подпомагане на лицата в неравностойно положение на пазара на труда и осигуряване на равнопоставеност по отношение на заетостта;

ПРОЕКТ

3. Запазване контингентите на младото население и намаляване интензитета на миграцията;
4. Развитие на образованието и продължаващото професионално обучение, поддържане квалификация на работната сила адекватна на потребностите и социално партньорство при инициативите за развитие на човешките ресурси.

В настоящия документ са развити запазилите се като актуални идеи за подобряване на ситуацията в общината, мотивирани и от основните изводи направени от актуализацията на плана за предходния период.

1.9. ПРИЕМСТВЕНОСТ С ПРИЕТИ ОБЩИНСКИ СЕКТОРНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ

Настоящата стратегическа рамка е хармонизирана с приоритетите и целите на следните местни секторни стратегически и планови документи:

1. *Стратегия за развитие на социалните услуги в община Сатовча (2010–2015);*
2. *Програма за развитие на туризма;*
2. *Общински годишен план за младежта.*

2. ИЗПОЛЗВАНИ ПРИНЦИПИ

Изготвянето на стратегическия документ е хармонизирано със затвърдени принципи на стратегическо планиране за местно развитие, основни от които са:

1. Обвързаност на планираните мерки за съвместно подобряване на местното развитие;
2. Съответствие с принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС;
3. Координация и съгласуваност с европейските, националните и местните политики за опазване и подобряване на околната среда, конкурентоспособността и равните възможности;
4. Информираност и публичност на: процесите на планиране и програмиране; финансиране и изпълнение; наблюдение и оценка в областта на интегрираното регионално и местно развитие;
5. Съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
6. Концентрация на усилията, човешките ресурси и финансовите средства за осъществяване на набелязаните в стратегията цели;
7. Отвореност за допълнения и адаптивност на стратегическите намерения към бързо променящите се условия на средата, в която ще се реализира стратегията;

ПРОЕКТ

8. Партньорство между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите намерения.

3. ПОДХОД

Стратегическите цели показват посоката за развитие и времевия хоризонт на стратегията в основните проблемни области – социална сфера, икономическо развитие, околна среда, инфраструктура и др. Секторните анализи и SWOT-анализът, очертаха голям брой проблеми и възможности за социално-икономическо развитие на община Сатовча. От друга страна ограничеността на възможностите и ресурсите налага съсредоточаване на усилията по приоритети. Изборът на приоритети за устойчивото и балансирано развитие на общината бе подчинено на няколко важни критерия като надграждане на силните страни и изграждане на конкурентни предимства на национално ниво, острота на регистрираните проблеми, неотложност на разрешаването им, налични възможности за решаването на проблемите, връзка на дадения проблем с други проблеми. В рамките на всеки приоритет са формулирани специфични цели и мерки, включващи сходни по характер операции, насочени към постигане на целите, дефинирани в стратегията. Планираните мерки ще надградят и подчертаят силните характеристики и ще се стремят да преобразуват и преодолеят слабостите, очертани в SWOT-анализа.

4. ВИЗИЯ

Приетата визия, представлява желаното и постижимо състояние на община Сатовча към 2020 г. и определя рамката за реализация на плана: Предстои да се избере един от предложените варианти за визия на обществено обсъждане!

1. ВАРИАНТ

Община Сатовча – привлекателно място за живеене, туризъм, професионална реализация и бизнес, сред чиста околна среда.

2. ВАРИАНТ

Община Сатовча – привлекателно място за живеене, екотуризъм и бизнес сред чиста околна среда.

3. ВАРИАНТ

Община Сатовча - развит културно-исторически и екотуризъм в опазена околна среда, избрано място за живеене и бизнес реализация.

ПРОЕКТ

5. ЦЕЛИ

Предложеният стратегически документ има за задача да фокусира управленските процеси и да даде рамката за използването на наличните ресурси по такъв начин, че община Сатовча да възстанови икономическата си жизнеспособност и да заеме водещо място в област Благоевград, да навакса значимото изоставане и индустриалния упадък и да създаде конкурентни предимства от потенциала си.

Общата цел за развитие в периода 2014–2020 г. е:

Висок жизнен стандарт, развит човешки потенциал и заетост в чиста околна среда, с конкурентни туристически предимства.

С оглед на поставената обща цел се поставят следните ***стратегически цели:***

Стратегическа цел 1: *Инфраструктурно развитие, свързаност на териториите и съхраняване чистотата на природата.*

Стратегическа цел 2: *Силна местна икономика чрез използване на конкурентни предимства и потенциал.*

Стратегическа цел 3: *Социална ангажираност и заетост, и възможности за развитие на местния човешки ресурс.*

Стратегическа цел 4: *Активна местна общност, за добро административно управление.*

6. ПРИОРИТЕТИ

Предвид поставените стратегически цели, силните и слаби характеристики на община Сатовча са определени няколко приоритетни области, където ще бъдат насочени усилията на социално-икономическата политика за устойчиво и балансирано развитие. Това са следните приоритети:

Приоритет 1*: Инфраструктурно подобряване, интегрирано пространствено развитие и поддържане на екологична среда.*

Приоритет 2*: Развитие на конкурентно селско и горско стопанство, и туризъм.*

Приоритет 3*: Развитие на местната икономика и повишаване жизнения стандарт на населението.*

Приоритет 4*: Повишаване на заетостта и развитие на човешкия потенциал.*

Приоритет 5*: Добро управление в подкрепа на бизнеса, НПО и гражданите.*

7. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

На база поставени специфични цели и прилагане на целенасочени мерки ще се постигне значим напредък в рамките на програмния период, за който е дефиниран обхвата на документа.

ПРОЕКТ

- Изграждане и подобряване на техническата инфраструктура.
- Изграждане и подобряване на социалната инфраструктура.
- Интегрирано пространствено развитие на територията.
- Превенция от природни катаклизми и опазване на околната среда.
- Доразвиване на селското стопанство.
- Балансирано развитие на горското стопанство.
- Проучване и популяризиране на общината като туристическа дестинация.
- Доразвиване на традиционни отрасли и въвеждане на алтернативни.
- Повишаване конкурентоспособността на местния бизнес.
- Сдружаване и сътрудничеството между производителите.
- Повишаване образователното равнище на населението.
- Повишаване на жизнения стандарт чрез предоставяне на качествени социални и здравни услуги.
- Развитие на пазара на труда.
- Развитие на изследователска и развойна дейност.
- Развитие на административния капацитет и услуги.

8. ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОПР

Реализацията на стратегическите цели и съответно приоритетите в рамките на настоящия ОПР на Община Сатовча, зависи от набор от ***допускания*** - фактори, които се очаква да останат непроменени в периода на реализация на ОПР. При тяхната промяна е необходимо извършването на промени в документа, които да отразят новото състояние:

- В периода на реализация на ОПР макроикономическата и политическата ситуация в България ще е стабилна;
- Обемът на входящите преки чуждестранни инвестиции в България ще нараства устойчиво или ще се запази на нива от поне 1,5 – 3,0 милиарда евро или повече на годишна база в периода до 2020 г.;
- България ще продължи устойчиво да усвоява средства от Структурните и Кохезионния фонд на Европейския съюз, както и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони;
- До 2020 г. няма да бъдат закривани структуроопределящи предприятия в община Сатовча.

Към момента международната икономическа и финансова криза не предполага съществено негативно въздействие върху горните предпоставки. Финансовата стабилност на

ПРОЕКТ

българската икономика се запазва, в съчетание с ниска инфлация и сравнително стабилен фискален резерв. Растежът на икономиката намалява, но не толкова значително, колкото в други държави-членки на Европейския съюз. Не се наблюдава драстично влошаване на социално-икономическите параметри.

Стабилен резерв за развитие на местната икономика представляват средствата от Европейския съюз, чието оползотворяване се очаква значително да се подобри през следващите години и да е съществен стимул за развитието на публичния и частния сектор.

9. СТРУКТУРА

Структурата на стратегическата част (фиг. 18) обединява елементите визия за развитие 2020 г., четири стратегически цели и приоритетите за развитие.

ПРОЕКТ

Фигура 18. Визия, стратегически цели и приоритети на общински план за развитие на община Сатовча

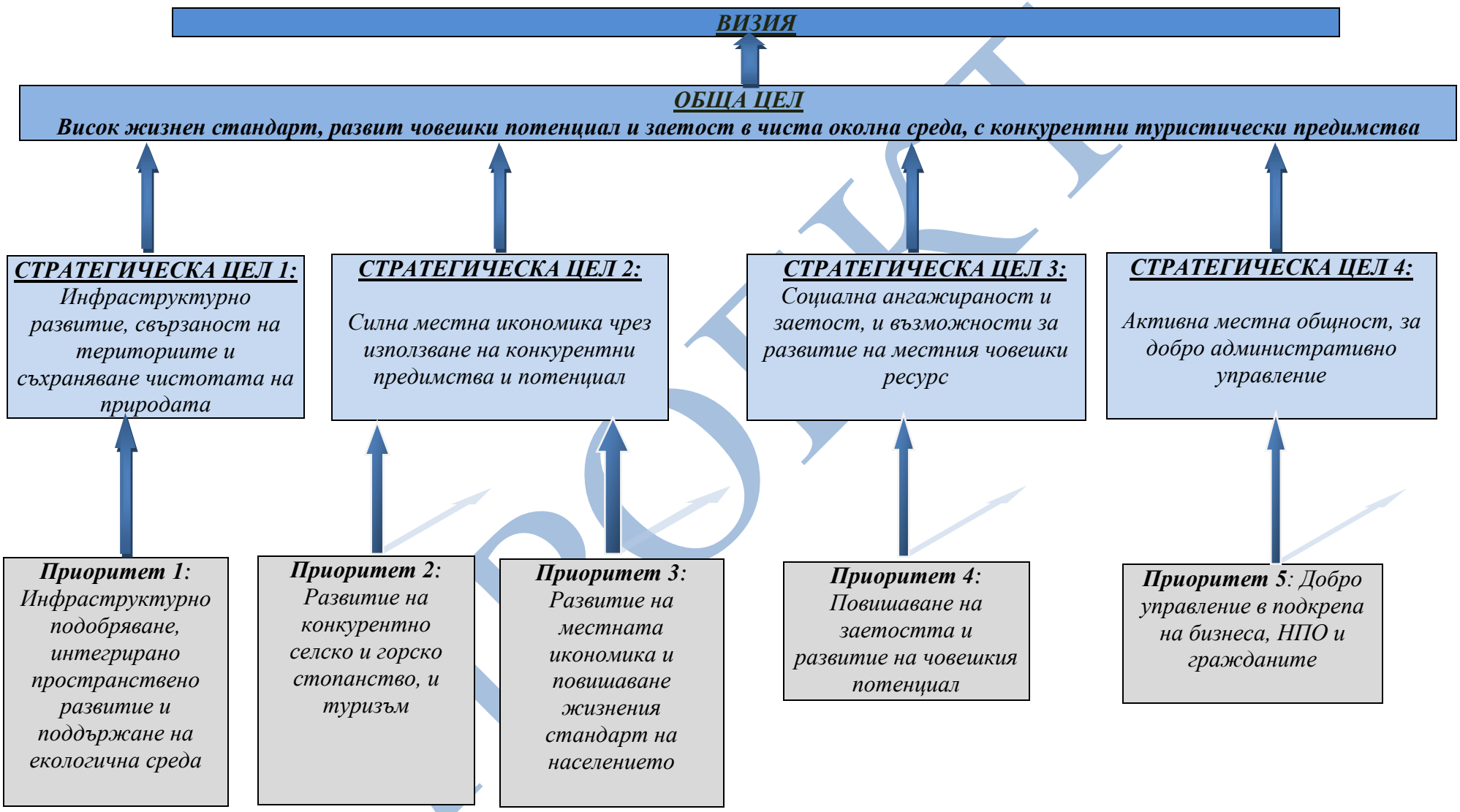

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Инфраструктурно развитие, свързаност на териториите и съхраняване чистотата на природата.

Устойчивото развитие и достъпът до териториите допринася за комплексното социално-икономическо развитие и е основна политика на Европейския съюз.

Определен е един приоритет, който да допринесе за постигането на целта и той е: изграждане и осъвременяване на инфраструктура за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда, който да допринесе за постигането на целта.

Основни източници на финансиране на дейностите ще бъдат оперативните програми „Околна среда" 2014-2020 г., „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 г. и „Региони в растеж" 2014-2020 г., Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г., Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС), Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП), Програма „ИНТЕРРЕГ IV С", Програма „Интелигентна енергия – Европа II", Фонд „Енергийна ефективност", Световната банка и Европейската банка за възстановяване и развитие.

Приоритет 1: Инфраструктурно подобряване, интегрирано пространствено развитие и поддържане на екологична среда.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1.1. Подобряване и осъвременяване на техническата инфраструктура

Мярка 1.1.1. *Изграждане и осъвременяване на ВиК, улична и пътна инфраструктура.*

Тук се включват дейности по изграждане, рехабилитация и реконструкция на общинската пътна и улична мрежа. Включват се и дейнсостите по подобряване достъпа до труднодостъпни горски територии.

Мярка 1.1.2. *Поддържане на съществуващата енергийна инфраструктура и въвеждане на нови енергийни източници.*

Въвеждане и изграждане на нови съоръжения за производство и използване на енергия от възобновяеми енергийни източници и поддържане на съществуващите.

Мярка 1.1.3. *Доизграждане и осъвременяване на водоснабдителна и канализационна инфраструктура.*

Дейностите за изпълнение на мярката включват изграждане на нови и реконструкция на стари водоснабдителни мрежи и системи; изграждане на пречиствателни станции за питейни и отпадни води и изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води.

ПРОЕКТ

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1.2. Подобряване и осъвременяване на социалната инфраструктура

Мярка 1.2.1. *Обновяване на образователната инфраструктура.*

Включва модерно съвременно обзавеждане и оборудване за учебните и детски заведения, осигуряващо възможности за качествено обучение и откриване на творчески и изследователски способности у подрастващите.

Мярка 1.2.2. *Подобряване на инфраструктурата за здравеопазване и социални услуги.*

Предвиждат се дейности по строителство, ремонт и реконструкция на сградите, където се предлагат тези услуги, както и за подходящо оборудване и обзавеждане.

Мярка 1.2.3. *Подобряване на културната и изграждане и модернизиране на спорната инфраструктура.*

Мярката е основен фактор за съхранение на читалищата и недвижимото културно наследство. Включват се възможности и за създаване и изграждане на нови многофункционални спортно-развлекателни терени, както и осъвременяване на спортната инфраструктура.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1.3. Интегрирано пространствено развитие на територията

Мярка 1.3.1. *Устройствено и стратегическо планиране на територията.*

Поддържане на регулационни и кадастрални планове и специализирани карти за устройствено планиране на територията; изработване на общи и подробни устройствени планове, географско-информационна система /ГИС/ и концепция за пространствено развитие на община Сатовча.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1.4. Превенция от природни катаклизми и опазване на околната среда

Настоящата специфична цел съдържа мерки за опазване на биоразнообразието и подобряване на околната среда, адаптирането й към настъпващите климатични промени и постигане на устойчиво и ефективно използване на природните ресурси.

Екологичното измерение в изпълнението на настоящия план е от основно значение както за запазването на природните ресурси, така и за недопускането на замърсявания, които могат да имат отрицателно въздействие върху здравето на хората и останалите живи организми, от които зависи баланса на местните екосистеми.

Мярка 1.4.1. *Третиране на отпадъци и внедряване на нови технологии.*

Насърчаване разделното събиране на отпадъците, компостиране на биоразградимите отпадъци, рециклиране и екологично обезвреждане в изпълнение на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа в периода до 2020 г.

ПРОЕКТ

Мярка 1.4.2. *Поддържане на съществуващите зелени площи и обособяване на нови.*

Дейностите за изпълнение са свързани с увеличаване на дървесната растителност в терените за озеленяване; поддържане на съществуващите озеленени площи и отреждане на терени за нови такива.

Мярка 1.4.3. *Опазване на защитени територии, природни забележителности и биологично разнообразие.*

Насърчаване опазването и възстановяването на биологичното и екоравновесие на системите, включени в Натура 2000.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Силна местна икономика чрез използване на конкурентни предимства и потенциал.

Тази стратегическа цел е идентифицирана, за да акцентира върху основни слаби и силни характеристики на общината и превръщането им в конкурентни предимства на национално ниво чрез прилагане на комплекси от икономически мерки. В допълнение са изведени потребностите на местната икономика и са предложени решения за отчетените проблеми. За постигане на стратегическата цел ще допринесат Приоритет 2 – Развитие на конкурентно селско и горско стопанство, и туризъм и Приоритет 3 – Развитие на местната икономика и повишаване жизнения стандарт на населението.

ПРИОРИТЕТ 2: Развитие на конкурентно селско и горско стопанство, и туризъм.

Включените мерки в този приоритет ще намерят подкрепа по оперативните програми „Региони в растеж” 2014–2020 г., „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. и “Програма за развитие на селските райони” 2014-2020 г. чрез насърчаване на публично-частното партньорство, както и от други финансови източници, насърчаващи устойчивото му развитие.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2.1. Доразвиване на селското стопанство

Мярка 2.1.1. *Разширяване на дейността и териториите на традиционното земеделие и въвеждане на алтернативно.*

Използване на потенциала с високи конкурентни предимства и разнообразяване на традиционното с развитие на алтернативно земеделие.

Мярка 2.1.2. *Създаване на животновъдни стопанства и нови породи .*

От изключителна важност за цялостното развитие на животновъдството е разширяването му във видово, количествено и качествено отношение и създаване на по-големи животновъдни ферми.

ПРОЕКТ

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2.2. Балансирано развитие на горското стопанство

Мярка 2.2.1. *Поддържане и обновяване на горския ресурс*.

Важна за поддържане на екологично равновесие и опазване на околната среда.

Мярка 2.2.2. *Развитие на дървообработвателна промишленост.*

Разумното използване на горите в дървообработвателната промишленост ще допринесат и за местното икономическо развитие в мебелния сектор и като енергиен източник.

Мярка 2.2.3. *Обособяване на туристически зони и кътове за отдих в горите.*

Използване на горските територии за привличане на повече туристи, любители на природата.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2.3. Проучване и популяризиране на общината като туристическа дестинация

Мярка 2.3.1. *Маркетинг и реклама на територията.*

Тук се включват маркетинга и рекламата на туристически продукти на общината с природен и културно-исторически потенциал. Получените резултати от маркетингови проучвания на потребителското търсене, определят и необходимостта от диверсификация на продуктите и обогатяването им с нови методики, процедури и програми.

ПРИОРИТЕТ 3: Развитие на местната икономика и повишаване жизнения стандарт на населението.

Развитието на местната и регионалната икономика е от изключителна важност за повишаване на реалните доходи и жизнения стандарт на населението.

Развивайки традиционните си отрасли от промишлеността като хранително-вкусова, дърводобивна, мебелна и селско стопанство, община Сатовча ще повишава степента на устойчиво и ефективно използване на местните ресурси, а това от своя страна ще доведе до постигане на заложения приоритет.

Приоритетът включва три специфични цели, постигането на които ще създаде предпоставки за повишаване на конкурентоспособността на местната икономика.

Описаните дейности и мерки ще намерят подкрепа главно по оперативните програми „Региони в растеж” 2014-2020 г., „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., “Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020 г. и Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3.1. Доразвиване на традиционни отрасли и въвеждане на алтернативни

Мярка 3.1.1. *Подкрепа за развитие на хранително-вкусовата промишленост и използване на местния поземлен ресурс.*

ПРОЕКТ

Увеличаване броя и големината на земеделските стопанства и коопериране между производители и преработватели.

Мярка 3.1.2. *Създаване на заетост в предприятия за преработване на продукцията от селското стопанство.*

Използване на природните дадености и ресурси и осигуряване на заетост на населението чрез създаване на предприятия за преработка на селскостопанската продукция.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3.2. Повишаване конкурентоспособността на местния бизнес

Мярка 3.2.1. *Развитие на малкия и средния бизнес на територията.*

Развитието на МСП е изключително важно за заетостта и доходите на населението на общината. Необходимо е предприятията да подобрят своята дейност чрез технологично обновление; въвеждане на стандарти за качество; повишаване на производителността; разширяване на пазарите; използване на ИКТ и внедряване на иновации в предприятията.

Мярка 3.2.2. *Насърчаване на предприемачеството, стартиране на икономически дейности в нови МСП.*

Включва създаване на нови предприятия в района на община Сатовча и насърчаване на социалното предприемачество.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3.3. Сдружаване и сътрудничеството между производителите

Мярка 3.3.1. *Насърчаване на сдружаването, кооперирането и клъстерите.*

Коопериране между предприятията и подпомагане на клъстерирането и подкрепа за създаване на конкурентна среда в производството.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Социална ангажираност и заетост, и възможности за развитие на местния човешки ресурс.

Третата стратегическа цел на ОПР на община Сатовча акцентира върху развитието на човешките ресурси. Проблемите свързани с развитието на човешкия ресурс са свързани предимно с негативното демографско развитие; неблагоприятните характеристики на пазара на труда; развитието на социалната инфраструктура и възможностите за задоволяване на социалните потребности на населението.

Стратегическата цел е насочена и към създаване на условия за по-ефективно използване на наличните човешки ресурси, на потенциала на изградената и предвидената за изграждане нова социална инфраструктура, за постигане целите на интегрираното развитие на общината през следващия програмен период.

ПРОЕКТ

ПРИОРИТЕТ 4: Повишаване на заетостта и развитие на човешкия потенциал.

Приоритетът е ориентиран към разширяване на достъпа до качествено образование; гъвкавостта на образователната система, спрямо промените в пазара на труда; създаване на условия за качествена заетост, гарантираща социално включване; изграждане на адекватна инфраструктура за образование и здравеопазване; осигуряване на по-добър здравен статус на населението и подобряване на социалното включване и равнището на заетост.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 4.1. Повишаване образователно равнище на населението

Мярка 4.1.1. *Равен достъп до качествено образование.*

Прилагане на съвременни образователни политики, насочени към потребностите на обучаваните и насърчаване прилагането на разнообразни форми и начини на обучение. Ключови операции ще бъдат насочени към ефективно финансиране за осигуряване на равен достъп и повишаване резултатите от образованието. Възможните дейности включват подкрепа за професионални и специализирани училища, стипендии за деца с изявени дарби; програми за ограмотяване, основно сред уязвимите групи; засилване на взаимодействието между образователните институции и бизнеса; включване на работодатели и институции от трудовия пазар в разработването на учебните програми, с цел повишаване на предприемаческите умения и пригодността за заетост.

Мярка 4.1.2. *Превенция от ранно отпадане на ученици от образователната система.*

Намаляване на преждевременно напускащите училище и осигуряването на равен достъп до качествено образование на всички нива на задължителното образование (предучилищно, основно и средно) е основна предпоставка за приобщаващия растеж. Това предполага цялостна политика за предотвратяване на ранното напускане на училище и осигуряването на превенции, интервенции и компенсации със специален фокус върху ромското население. Дейностите включват разработване на програми за привличане и задържане на децата в училище съобразно специфичните местни условия; създаване на условия за преминаване от по-ниските към по-високите степени на образование; осигуряване на достъп до образование за лицата от населени места без функциониращи училища (по линия на ученическите пътувания, чрез интернет обучение и др.).

Мярка 4.1.3. *Придобиване на компетентности в съответствие с изискванията на пазара на труда.*

Дейностите могат да се обобщят в осигуряване на финансови, материално-технически и административни предпоставки за формиране на практически умения в съответствие с изискванията на пазара на труда, като внедряване на система за прогнозиране потребностите на пазара на труда от работна сила и изготвяне на програми за ранно професионално ориентиране.

ПРОЕКТ

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 4.2. Повишаване на жизнения стандарт чрез предоставяне на качествени социални и здравни услуги

Мярка 4.2.1. *Разширяване броя и качеството на здравни и социални услуги.*

Подобряване на социалната инфраструктура, свързана с количеството и качеството на предлаганите здравни и социални услуги с висококвалифициран персонал.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 4.3. Развитие на пазара на труда

Мярка 4.3.1. *Превенция от отпадане от пазара на труда.*

Съвместните дейности ще бъдат насочени към осигуряване на условия за трайна заетост на лицата в трудоспособна възраст; предлагане на качествени услуги при търсене на работа; подпомагане на социално-икономическата интеграция на социално слабите лица. Осигуряване на достъп до програми за професионално ориентиране и предприемачество.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 4.4. Развитие на изследователска и развойна дейност

Мярка 4.4.1. *Подкрепа за развойна дейност в селското стопанство.*

Целенасочената подкрепа за развойна дейност ще допринесе пряко до повишаване на качеството на земеделието и животновъдството, които са традиционни отрасли в общината.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: Активна местна общност, за добро административно управление

Електронното правителство, качествените и ефективни обществени услуги за гражданите и бизнеса, както и ефективността на администрацията все още са значителни предизвикателства за много общини.

Изведеният приоритет изцяло ще допринесе за постигане на стратегическата цел, а финансирането на дейностите ще се осъществи главно по Оперативна програма „Добро управление” 2014-2020 г.

ПРИОРИТЕТ 5: Добро управление в подкрепа на бизнеса, НПО и гражданите

За постигане на оптимално добро управление в полза на местната общност и бизнеса, в рамките на приоритета ще се предприемат действия за подобряване процеса на стратегическо планиране, контрол и мониторинг на местно ниво, както и за предоставяне на пълния пакет от услуги за гражданите и бизнеса.

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 5.1. Развитие на административния капацитет и услуги

Мярка 5.1.1. *Развитие на професионалните и ключови компетенции на служителите в администрацията.*

Мярката цели подобряване на ефективността в работата и повишаване на професионалните и ключови компетентности на служителите в общинската администрация чрез провеждане на обучения, семинари обмяна на опит и др.

ПРОЕКТ

Мярка 5.1.2. *Нови управленски подходи и политики за намаляване на административната тежест за бизнеса и домакинствата.*

Иновационни подходи в комуникацията с партньорите и гражданското общество; въвеждане на нови стандарти на обслужване и последващи контролни и мониторингови наблюдения.

Мярка 5.1.3. *Инвестиции в информационни технологии и прилагане на електронно управление.*

Тук се включват дейности за оптимизиране и подобряване на електронното управление.

Мярка 5.1.4*. Междуобщинско и транснационално сътрудничество****.***

Тези сътрудничества ще продължат да се развиват като инструменти за добри практики между европейските райони в области, покриващи тематични цели на Общата стратегическа рамка.

Налични са възможности за изпълнение на качествени проекти от общ интерес за осъществяване на дейности в различни области.

ПРОЕКТ

III. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

Индикативната финансова таблица на общинския план за развитие на община Сатовча за периода 2014–2020 г. *(виж таблица 16)* обобщава необходимите ресурси за реализацията на плана и представлява финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението му от страна на всички партньори в местното развитие при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация.

Ресурсите за реализацията на плана включват само планираните средства за реализацията на ключовите за развитието на общината мерки и проекти, които разширяват възможностите за инвестиции и мобилизират допълнителни ресурси в публичния и частния сектор. В този смисъл индикативната финансова таблица не включва в прогнозен план пълния обем на финансовите ресурси (собствени и привлечени) за инвестиции, текущи разходи, средства, получени като безвъзмездни помощи, субсидии (трансфери) или друг вид публични и частни средства и разходи, които ще бъдат реализирани на територията на общината и ще допринасят за развитието ѝ през периода до 2020 г.

Компонентите на индикативната финансова таблица обхващат:

- определените приоритети за устойчиво интегрирано местно развитие през периода до 2020 г., общия и годишния обем на планираните средства за тяхната реализация;
- източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на общината, като се имат предвид мерките и проектите, които ще бъдат включени в конкретна програма за реализация на плана;
- относителния дял на предвидените средства по източници на финансиране в общата сума на поетите финансови ангажименти за реализацията на плана.

Общата сума на поетите финансови ангажименти, включително по отделните приоритети, е индикативна и може да претърпи корекции в зависимост от възприетите подходи и степента на изпълнение на приоритетите, промените в пазарните условия, необходимостта от гъвкаво управление и оптимизиране на предвидените средства чрез преразпределение между отделните приоритети на базата на аргументирани промени в предвидените мерки и проекти.

ПРОЕКТ

Таблица 16: Индикативна финансова таблица /хил. лв./

Период 2014-2020 г.	**Местно публично финансиране**			**Външно публично финансиране**						**Частно финансиране**		**ОБЩО**
ПРИОРИТЕТ	Общински бюджет	Местни публични фондове	Общ дял (%)	Централен бюджет	Общ дял (%)	Фондове на ЕС(1-5)*	Общ дял (%)	Други източници	Общ дял (%)	Фондове фирми	Общ дял (%)	
Приоритет 1: *Инфраструктурно подобряване, интегрирано пространствено развитие и поддържане на екологична среда.*	1 330	0	1,40%	21 635	22,82%	71 355	75,25%	0		500	0,53%	**94 820**
Приоритет 2: *Развитие на конкурентно селско и горско стопанство, и туризъм.*	688	0	4,75%	1472	10,17%	8320	57,46%	0		4000	27,62%	**14 480**
Приоритет 3: *Развитие на местната икономика и повишаване жизнения стандарт на населението.*	313	0	3,77%	820	9,87%	3005	36,16%	0		4172	50,20%	**8 310**
Приоритет 4: *Повишаване на заетостта и развитие на човешкия потенциал.*	240	0	11,43%	270	12,86%	1590	75,71%	0		0	0,00%	**2 100**
Приоритет 5: *Добро управление в подкрепа на бизнеса, НПО и гражданите*	125	0	3,85%	625	19,23%	2500	76,92%	0		0	0,00%	**3 250**
ОБЩО:	**2696**	**0**	**2,19%**	**24 822**	**20,19%**	**86 770**	**70,57%**	**0**		**8 672**	**7,05%**	**122 960**

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПЛАНА

1. ПОДХОД ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА СИСТЕМА ОТ ИНДИКАТОРИ

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на община Сатовча е основен инструмент за проследяване на степента на изпълнение на ОПР. Тя отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. За целите на плана са използвани два вида индикатори: *индикатори за резултат и индикатори за въздействие.* Индикаторите обхващат както физически характеристики (параметри), така и финансови по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие, като стойностите им могат да бъдат абсолютни или относителни.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. По някои от мерките или приоритетите могат да се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са (по възможност) количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за въздействие отчитат изпълнението на специфичните и стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2014-2020 г.

За разработването на индикаторите е използвана SMART концепцията, а именно:

- Specific – точност – индикаторите трябва да са конкретни и положителни.
- Measurable – измеримост – индикаторът трябва да бъде насочен към желано бъдещо състояние (в сравнение с базовия индикатор) и да бъде количествено определен, така че да позволява измерване. Внимание следва да се обърне на мерната единица.
- Available/Achievable – постижим – трябва да бъде възможно да се получат данни за стойността на всеки индикатор и то във времето, когато са необходими.
- Relevant/Realistic – реалистични – индикаторът трябва да бъде свързан с целта на проекта и също така да бъде реалистичен.

ПРОЕКТ

- Timely – съобразен с времето – индикаторът трябва да бъде постигнат в ограничен период от време, което следва да се вземе предвид и да се посочи в проекта.

Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на общинския план за развитие на общината до 2020 г. са посочени в матрица на индикаторите *(вж. Таблици 17 и 18).* Всеки индикатор е с посочени мерни единици, източници на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на Общинския план за развитие.

ПРОЕКТ

МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА САТОВЧА ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 Г.

Таблица 17: Матрица на индикаторите за резултат

Приоритет, мярка	***Индикатор за резултат***	***Мярка***	***Източник на информация***	***Период на отчитане***	***Базова стойност***	***Междинна стойност***	***Целева стойност***
Приоритет 1: Инфраструктурно подобряване, интегрирано пространствено развитие и поддържане на екологична среда.							
Мярка 1.1.1. *Изграждане и осъвременяване на улична и пътна инфраструктура*	*ремонтирани и рехабилитирани улици и пътища*	*км.*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*29*	*59*
Мярка 1.1.2. *Поддържане на съществуващата енергийна инфраструктура и въвеждане на нови енергийни източници.*	*изградени соларни инсталации*	*брой*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*7*	*15*
Мярка 1.1.3. *Доизграждане и осъвременяване на водоснабдителна и канализационна инфраструктура.*	*осъвременени и доизградени водопровод и канализация;*	*км.*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*44*	*88*
Мярка 1.2.1. *Обновяване на образователната инфраструктура.*	*ремонтирани и рехабилитирани общински сгради*	*брой*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*3*	*5*
Мярка 1.2.2. *Подобряване на инфраструктурата за здравеопазване и социални услуги.*	*ремонтирани и рехабилитирани общински сгради*	*брой*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*5*	*10*
Мярка 1.2.3. *Подобряване културната и изграждане и модернизиране на спорната инфраструктура.*	*изградени спортни комплекси; спортни и детски площадки;*	*брой*	*МК; ММС; Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*15*	*31*
Мярка 1.3.1. *Устройствено и стратегическо планиране на територията.*	*разработен ОУП и лесоустройствени планове; актуализирани кадастрални*	*брой*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*2*	*5*

	карти						
Мярка 1.4.1. *Третиране на отпадъци и внедряване на нови технологии.*	*инсталация за отпадъци*	*брой*	*МОСВ;Общи на Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*1*	*1*
Мярка 1.4.2. *Поддържане на съществуващите зелени площи и обособяване на нови.*	*гробищни паркове; нови и съществуващи градски паркове*	*брой*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*20*	*22*
Мярка 1.4.3. *Опазване на защитени територии, природни забележителности и биологично разнообразие.*	*опазени растителни видове и защитени територии*	*брой защите ни терито рии*	*МОСВ; Община Сатовча*	*годишно*	*3*	*4*	*5*
Приоритет 2: Развитие на конкурентно селско и горско стопанство, и туризъм.							
Мярка 2.1.1. *Разширяване на дейността и териториите на традиционното земеделие и въвеждане на алтернативно.*	*изградени поливни канали*	*км.*	*ДФЗ; Община Сатовча*	*два пъти за периода*	*н/п*	*10*	*20*
Мярка 2.1.2. *Създаване на животновъдни стопанства и нови породи*	*изградени животновъдни стопанства*	*брой*	*ДФЗ; Община Сатовча*	*два пъти за периода*	*н/п*	*2*	*5*
Мярка 2.2.1. *Поддържане и обновяване на горския ресурс.*	*залесени горски територии; изградени противопожарни кули*	*дка*	*ДГС; Община Сатовча*	*два пъти за периода*	*н/п*	*700*	*1 400*
Мярка 2.2.2. *Развитие на дървообработвателна промишленост.*	*модернизирани и създадени предприятия; сертифицирани гори*	*брой*	*ДГС; Община Сатовча*	*два пъти за периода*	*н/п*	*8*	*15*
Мярка 2.2.3. *Обособяване на туристически зони и кътове за отдих в горите.*	*изграждане на горски и полски пътища, еко пътеки и кътове за отдих*	*км.*	*ДГС; Община Сатовча*	*два пъти за периода*	*н/п*	*10*	*20*
Мярка 2.3.1. *Маркетинг и реклама на територията.*	*популяризирани културно-исторически обекти*	*брой*	*Община Сатовча*	*два пъти за периода*	*н/п*	*5*	*10*

Приоритет 3: Развитие на местната икономика и повишаване жизнения стандарт на населението.							
Мярка 3.1.1. *Подкрепа за развитие на хранително-вкусовата промишленост и използване на местния поземлен ресурс.*	*създадени предприятия*	*брой*	*Бизнес структури; Община Сатовча*	*два пъти за периода*	*н/п*	*1*	*2*
Мярка 3.1.2. *Създаване на заетост в предприятия за преработване на продукцията от селското стопанство**.***	*създадено предприятие*	*брой*	*АЗ; Бизнес структури; Община Сатовча*	*два пъти за периода*	*н/п*	*0*	*1*
Мярка 3.2.1. *Развитие на малкия и средния бизнес на територията.*	*обновени и въведени стандарти в предприятията; внедрени иновации*	*брой*	*МИЕТ; Община Сатовча*	*два пъти за периода*	*н/п*	*2*	*6*
Мярка 3.3.1. *Насърчаване на сдружаването, кооперирането и клъстерите.*	*създадени сдружения*	*брой*	*МИЕТ; Община Сатовча*	*два пъти за периода*	*н/п*	*1*	*2*
Приоритет 4: Повишаване на заетостта и развитие на човешкия потенциал.							
Мярка 4.1.1*. Превенция от ранно отпадане на ученици от образователната система.*	*разработена програма*	*брой*	*МОН; РИО; Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*0*	*1*
Мярка 4.2.1*. Разширяване броя и качеството на здравни и социални услуги.*	*създадени нови социални услуги; подобрено здравно обслужване*	*брой*	*МЗ; МТСП; АСП; Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*1*	*2*
Мярка 4.3.1. *Превенция от отпадане от пазара на труда.*	*обучени и преквалифицирани лица:*	*брой*	*МОН; МТСП; АЗ; Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*125*	*250*
Мярка 4.4.1. *Подкрепа за развойна дейност в селското стопансво.*	*създадени нови сортове тютюн;*	*брой*	*БАН; Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*1*	*2*

Приоритет 5: Добро управление в подкрепа на бизнеса, НПО и гражданите							
Мярка 5.1.1*. Развитие на професионалните и ключови компетенции на служителите в администрацията.*	*обучени служители*	*брой*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*25*	*50*
Мярка 5.1.2*. Нови управленски подходи и политики за намаляване на административната тежест за бизнеса и домакинствата.*	*изнесени центрове за услуги на граждани*	*брой*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*2*	*5*
Мярка 5.1.3*. Инвестиции в информационни технологии и прилагане на електронно управление.*	*въведено електронно управление*	*брой*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*1*	*1*
Мярка 5.1.4. *Междуобщинско и транснационално сътрудничество.*	*изпълнени проекти с побратимени общини*	*брой*	*Община Сатовча*	*годишно*	*н/п*	*1*	*1*

ПРОЕ

МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Таблица 18: Матрица на индикаторите като въздействие

Стратегическа цел	***Индикатор за въздействие***	***Мярка***	***Източник на информация***	***Период на отчитане***	***Стойност***		
					Базова стойност	***Междинна стойност***	***Целева стойност***
Стратегическа цел 1: *Инфраструктурно развитие, свързаност на териториите и съхраняване чистотата на природата*	*Дял от населението облагодетелствано от инфраструктурни и екологични мерки*	***%***	*Община Сатовча*	*годишно*	*Н/П*	*+35%*	*+70%*
Стратегическа цел 2: *Силна местна икономика чрез използване на конкурентни предимства и потенциал*	*Повишаване на икономическите показатели на МСП*	***%***	*Община Сатовча, МИЕТ*	*два пъти за периода*	*Н/П*	*+7%*	*+15%*
Стратегическа цел 3: *Социална ангажираност и заетост, и възможности за развитие на местния човешки ресурс*	*Дял от населението в общината с повишен жизнен стандарт*	***%***	*МОН, МК, МТСП, АЗ*	*годишно*	*Н/П*	*+20%*	*+40%*
Стратегическа цел 4: *Активна местна общност, за добро административно управление*	*Задоволеност на местната общност от административно обслужване*	***%***	*Община Сатовча*	*годишно*	*Н/П*	*+25%*	*+50%*

ПРОЕКТ

V. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА

1. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на плана обхваща и Програмата за неговата реализация.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана.

За целите на наблюдението и оценката е изградена система, която включва формите и начините за събиране на информация, индикаторите за наблюдение, органа за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност. В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, общинският съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и представителите на гражданското общество в общината.

При актуализацията на Общинския план за развитие следва да се анализира и оцени динамичното въздействие на външните и вътрешните фактори и условия върху социално-икономическите характеристики на развитието на общината и качеството на околната среда, като на тази основа се разработи по-реалистична и адекватна стратегическа рамка и система за управление и изпълнение на целите на плана до края на съответния период.

2. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА

Съгласно правилника за прилагане на закона за регионалното развитие, наблюдението, оценката и актуализацията на ОПР на община Сатовча следва да се позовава на следните принципи:

- единен подход за планиране и програмиране;
- концентрация на ресурсите;
- допълване на финансирането от национални публични източници при съвместно финансиране с ресурси от частни източници и от международни финансови институции;

ПРОЕКТ

- междуведомствена координация на дейността на компетентните органи в процеса на планирането, програмирането, ресурсното осигуряване, реализацията, наблюдението и оценката;
- съгласуваност с другите структуроопределящи политики, инструменти и действия на международно, национално, регионално и местно равнище;
- партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката.

Съгласно чл. 13, ал.3 от ЗРР (3) Общинският план за развитие се приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Съгласно чл. 23. от ЗРР кметът на общината има следните задължения:

- да ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на Общинския план за развитие;
- да представя годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие за одобрение от общинския съвет;
- да осигурява публичност и прозрачност на Общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.

Съгласно правилника за прилагане на ЗРР:

- Кметът на общината организира изработването, съгласуването и актуализирането на Общинския план за развитие.
- Кметът на общината осъществява координация и контрол върху процеса на разработване и съгласуване на Общинския план за развитие.
- Кметът на общината внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет доклади за резултатите от междинната и последващата оценка на изпълнението на Общинския план за развитие, като същите се публикуват и на интернет страницата на общината.
- Кметът на общината и общинският съвет, осигуряват информация и публичност на Общинския план за развитие в съответствие със своите компетенции.

3. НАБЛЮДЕНИЕ НА ОПР НА ОБЩИНА САТОВЧА

Изпълнението на Общинския план за развитие се отчита на основата на данните от системата за наблюдение и оценка на общинския план за развитие. Следва да се изготвят **годишни доклади** за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие, като кметът на общината носи отговорността за тяхното представяне за одобрение пред общинския съвет.

ПРОЕКТ

С цел регулярното наблюдение и отчитане на напредъка по изпълнението на ОПР е необходимо да се изгради стройна система за мониторинг и контрол с ясни задължения и отговорности.

В тази връзка се предвижда създаването на постоянна ***Работна група*** **(РГ)** към Община Сатовча, която да управлява изпълнението на ОПР и да упражнява контрол и мониторинг върху резултатите от изпълнението на ОПР. Работната група за управление на реализацията на ОПР следва да включва представители на общата и специализираната администрация, представена от съответните дирекции, които имат отношение към заложените в ОПР цели и проекти, както и представители на общинския съвет. С оглед осигуряването на постоянно обществено участие в изпълнението на ОПР се предвижда включването на представители на неправителствения сектор и общински предприятия. Последните следва да бъдат излъчени като общи представители на съответната група организации.

Работната група се състои от **ръководител, заместник-ръководител, секретар и членове.** Ръководителят на РГ е контактно лице за изпълнението на ОПР за външните за общината институции.

Заседанията на работната група следва да се провеждат **веднъж годишно**, а при необходимост - да се свикват и извънредно. В дневния ред на всяко от заседанията задължително следва да се отразяват постъпилите предложения от гражданското общество и неправителствения сектор.

Работната група ще изпълнява следните функции:

- следи за напредъка по изпълнението на ОПР и организира събирането на изходна информация по приетите индикатори;
- информира регулярно кмета на общината за постигнатия напредък по изпълнението на ОПР;
- разработва годишни доклади за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие;
- следи за разработване на междинна и последваща оценка на ОПР;
- разглежда и приема резултатите от междинната и последваща оценка на ОПР, включително предлага решения на кмета на общината, свързани с препоръки в резултат на междинната оценка;
- организира актуализирането на Общинския план за развитие на община Сатовча;
- обсъжда и взема решения относно възникнали проблеми и обстоятелства, изискващи корективни мерки и промени в Програмата за реализация на ОПР;

ПРОЕКТ

- обсъжда и инициира промени в ОПР и Програмата за реализация, включително:
  - промени във финансовата рамка;
  - промени в източниците на финансиране;
  - промени във времевия график за реализация на проектите;
  - промени в структурата и начина на управление на ОПР;
  - други промени.
- предлага на кмета на общината и на общинския съвет действия и решения, свързани с изпълнението на Програмата за реализация на ОПР, включително промени и преразпределения на средствата по ОПР;
- ежегодно предлага на кмета на общината и на общинския съвет размер на капиталови разходи, които да се включат в годишния общински бюджет, за целите на съфинансирането на планираните за съответната година проекти, включени в Програмата за реализация на ОПР;
- отправя предложения за иницииране на публично-частни партньорства (вкл. концесии) по Закона за концесиите и Закона за публично-частното партньорство, във връзка с изпълнението на проекти от ОПР, включително за извършване на предпроектни проучвания – концесионни анализи и анализи за приложимостта на публично-частните партньорства.

Решенията на РГ се формализират чрез **протоколи,** в които се определят конкретни ***задачи, срокове и отговорници*** по отделните решения. Отговорниците могат да бъдат конкретни членове на РГ или колективни структури.

Община Сатовча може да възложи ***външна техническа помощ*** за подпомагане на Работната група в процеса на реализация на ОПР с цел мобилизиране на подходяща експертиза за изпълнение на отделните дейности – инженерна, социално-икономическа и юридическа.

ПРОЕКТ

4. ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

Съгласно нормативната уредба Общинският план за развитие подлежи на следните оценки (Таблица: 19)

Таблица 19: Видове оценки на Общински план за развитие

	Предварителна	**Междинна**	**Последваща**
Основание	Основание: чл. 13, ал.2, т. 3от Закона за регионално развитие	Основание: чл. 33 .ал. 1 от Закона за регионално развитие	Основание: чл. 34 .ал. 1 от Закона за регионално развитие
Период за изпълнение	Успоредно с ОПР	Не по-късно от 4 години от началото на периода на действието на плана	Не по-късно от една година след изтичането на периода на действието на ОПР.
Съдържание	Прогнозна оценка за въздействието на плана върху процесите на социално-икономическо развитие на общината и екологична оценка. Екологичният компонент в оценката оценява доколко стратегията за развитие на общината, определена с плана, съответства на стратегията за опазване на околната среда и критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда.	1. Оценка на първоначалните резултати от изпълнението; 2. Оценка на степента на постигане на съответните цели; 3. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси; 4. Изводи и препоръки за актуализация на съответния документ.	1. Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите; 2. Оценка на общото въздействие; 3. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси; 4. Изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.
Отговорни лица	Приема се от общинския съвет по предложение на кмета на общината, заедно с ОПР	Кметът на общината внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет доклади за резултатите от междинната и последващата оценка на изпълнението на общинския план за развитие, като същите се публикуват и на интернет страницата на общината.	

5. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР

Актуализацията на ОПР следва да се разработва съобразно съответните нормативни изисквания. Съгласно чл. 38. от Правилника за приложение на ЗРР, Общинският план за развитие се актуализира:

1. при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
2. в съответствие с актуализирания документ за изпълнение на Областната стратегия за развитие;
3. в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;
4. при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на Общинския план за развитие;
5. на основата на резултатите от междинната или последващата оценка.

За актуализиране на Общинския план за развитие се разработва актуализиран документ за изпълнение за остатъка от периода на неговото действие.

Изработването и приемането на документа по ал. 2 се извършва при условията и по реда за изработване и приемане на Общинския план за развитие.

За ефективното и ефикасното изпълнение на Общинския план за развитие програмата за неговата реализация може да се актуализира при необходимост с решение на общинския съвет по предложение на кмета на общината.

При актуализацията на Общинския план за развитие следва да се анализира и оцени динамичното въздействие на външните и вътрешните фактори и условия върху социално-икономическите характеристики на развитието на общината и качеството на околната среда, като на тази основа се разработи по-реалистична и адекватна стратегическа рамка и система за управление и изпълнение на целите на плана до края на съответния период.

Актуализацията на ОПР следва да се прилага както в аналитичната, така и в стратегическата част на документа, поради неразривната причинно-следствена връзка между тях.

ПРОЕКТ

VI. ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

1. ЦЕЛИ И ЗНАЧИМОСТ НА ИНФОРМИРАНОСТТА, ПУБЛИЧНОСТТА И ПАРТНЬОРСТВОТО

Съгласно Закона за регионално развитие и Правилника за неговото прилагане кметът на общината и общинският съвет осигуряват информация и публичност на Общинския план за развитие в съответствие със своите компетенции. Прозрачност и паралелен контрол по реализацията на плана се осигурява чрез обществено участие, което може да се осъществи чрез:

- Самостоятелна паралелна процедура с обществен комитет, на който се предоставя непрекъснато цялата информация за хода на реализацията;
- Участие на представители на обществеността в работната група на ОПР.

Главната цел на действията за прилагане на принципа за партньорство е да се осигури прозрачност и да се информират заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за устойчиво развитие, относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация.

Специфичните цели на действията обхващат:

- Представяне в подходяща форма (публични дискусии, семинари, печатни материали, видеоматериали) на информация за предвижданията на Общинския план за развитие за периода до 2020 г., за ролята на гражданите и на бизнеса по отношение определянето на приоритетите за развитие на общината и реализацията им и очакваните резултати в икономическата и социалната сфера, в областта на техническата инфраструктура и околната среда;
- Фокусиране вниманието върху възможностите за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проекти на тази основа в публичния сектор, насочени към подобряване на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса;
- Разясняване на конкретните задачи, които стоят пред кмета, общинския съвет, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и гражданското общество за осигуряване висока ефективност при изпълнението на плана;
- Разясняване на необходимостта и значението на стратегическото планиране на развитието на общината за повишаване ефикасността на публичните разходи и осигуряването на по-голяма добавена стойност за общината;

ПРОЕКТ

- Привличане вниманието на заинтересованите страни и гражданското общество за формиране на позитивно обществено мнение и активна гражданска позиция по отношение участието и подкрепата на ръководството на общината за реализация на плана.

2. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ВРЕМЕ НА РАЗРАБОТВАНЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР

Организирано бе анкетно проучване сред жители и заинтересовани страни, с което бяха отчетени основни проблеми в състоянието на общината. Р*езултатите от анкетно проучване показаха проблемите в социално-икономическото развитие на Община Сатовча и намериха отражение в социално-икономическият анализ,* в който се съдържат препоръки за развитие, отчетените проблеми на общината, силните характеристики, възможностите, заплахите и слабите страни. Проект на ОПР на община Сатовча 2014-2020 г. бе качен на сайта на община и бе публично обсъден преди окончателното му приемане. С оглед изведените препоръки и резултати от анкетирането и отговорите на респондентите, спрямо публичността на ОПР Сатовча 2007-2013 г. за настоящия планов период (2014–2020 г.) ще се предприемат мерки към допълнително популяризиране политиката на регионално развитие на общината и по-широка публичност на изпълняваните проекти и дейности с обществено значим интерес. Такива мерки могат да бъдат следните: популяризиране чрез обновяване на панела за информация „Развитие” на официалния сайт на община Сатовча и включване на списъци с изпълнени проекти, проекти в процес на изпълнение, планирани проекти; повишаване на публичността по отношение отчетността на ОПР – чрез публикуване на годишните доклади от изпълнението на ОПР, актуализациите му, междинна и последваща оценка; фокусиране вниманието върху възможностите за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проекти, насочени към подобряване на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса чрез извеждане на сайта на общината на отделен панел/ секция към панел „Развитие” за „Възможности за публично-частно партньорство на територията на община Сатовча”; засилване на сътрудничеството с местните, областни и регионални медии. Резултатите ясно показват, че сайтът на общината трябва да се актуализира регулярно, тъй като той е основен източник за информация, относно развитието на общината. Ефективен канал за информация са и презентационните материали и брошури, като се препоръчва такива да бъдат залагани като средство за информация и публичност във всички проекти, които ще се изпълняват и са включени в плана за реализация. В допълнение, за прилагане на принципа на партньорство е препоръчително засилване на сътрудничеството с местни сдружения, за увеличаване на гражданското участие в процеса по реализация на

ПРОЕКТ

ОПР и включване на всички заинтересовани страни чрез организиране на обществени обсъждания, кръгли маси, форуми и т.н.

Схематично дейностите по информация, публичност и партньорство са представени на Фигура 19.

Фигура 19 Дейностите по информация, публичност и партньорство

VII. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА

1. ОПЕРАТИВНИ НАСОКИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за реализация на Общинския план за развитие през периода 2014-2020 г. има за задача на основата на целите и приоритетите за развитие на общината, залегнали в плана, да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на плана, като оптимизира възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана. С програмата се определя пакета от мерки и проекти за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода до 2020 г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, а оттук – и на Общинския план за развитие, действията за осигуряване на комуникация, информация и публичност при осъществяването на мерките и проектите, включени в програмата. Програмата за реализация на Общинския план за развитие има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализация на Общинския план за развитие с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие.

2. МЕРКИ, ПРОЕКТИ И ИНДИКАТОРИ ЗА КОНКРЕТНИ ПРОДУКТИ/РЕЗУЛТАТИ

Чрез прилагане на целенасочени мерки на базата на поставените специфични цели ще се постигне значим напредък в рамките на програмния период. Мерките в документа са представени в точка 9 - Структура на документа. Те са отворени и е налична възможност да се допълват с проекти през целия период на действие на документа.

За постигане на ефективно и ефикасно оползотворяване на финансовите средства някои от проектите за реализация са интегрирани и са в пряка връзка с няколко мерки. В приложение 2 към документа е представена Програма за реализация, която включва индикативни проекти за реализация на целите, връзката със заложените мерки и индикаторите за конкретни продукти/резултати.

ПРОЕКТ

РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОЕКТИ ЧРЕЗ ПЧП

№	Наименование/проект	Индикативна стойност в хил. лв.	Партньорство	Обвързаност с мерки	Време за реализация
1.	Създаване на предприятие за добиване и преработване на камък	1 700	Бизнес структури; Община Сатовча	3.1.1.	2016-2019 г.
2.	Създаване на предприятие за замразяване и сушене на плодове	2 500	Бизнес структури; Община Сатовча	3.1.1.	2015-2020 г.
3.	Създаване на предприятие за преработка на тютюн	2 000	Бизнес структури; Община Сатовча	3.1.2.	2016-2019 г.

4. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

Разработването на едногодишни програми за изпълнението на плана ще определя приоритетните проекти за съответната година. В тези програми трябва да бъдат определени прецизно размера и източниците на финансиране, както и заинтересованите страни за изпълнението на проектите. Програмата се разработва преди залагането на рамката на общинския бюджет, което ще позволи да се заложат необходимите финансовите средства, които ще бъдат предоставени от Общината.

Ежегодно ще се прави оценка на изпълнението на плана и постигнатите резултати за съответната година, всички заинтересовани страни ще имат достъп до нея. Това ще позволи да се отправят мнения и препоръки за корекции в хода на изпълнението на плана, което ще спомогне за постигането на по-добри резултати.

5. КОМУНИКАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ

За проектите, които са включени в годишната Програма за реализиране на ОПР се изготвят проектни фишове, включващи информация за целите на проекта, конкретните дейности, проектната готовност, срокове за изпълнение, необходими средства, източници на финансиране, отговорни за изпълнението на проектите звена, а информация за осъществяваните проекти ще се публикува на сайта на община Сатовча.

ПРОЕКТ

VIII. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА

Предварителната оценка се разработва от независим консултант успоредно с подготовката на проекта на Общинския план за развитие. Тя съдържа прогнозна оценка за въздействието на плана върху процесите на социално-икономическо развитие на общината и екологична оценка.

Екологичният компонент в оценката оценява доколко стратегията за развитие на общината, определена с плана, съответства на стратегията за опазване на околната среда и на критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение 1: Доклад от анкетно проучване сред жители и заинтересовани страни;
Приложение 2: Програма за реализация на ОПР на община Сатовча 2014-2020 г.;
Приложение 3: Предварителна оценка на ОПР на община Сатовча 2014-2020 г.

ПРОЕКТ